

עַרְבּוֹת

המועצה האזורית הערבה התיכונה | גליון 59 | ניסן התשע"ה | מרץ 2015

עמי פורת הבעלים והטייס של חברת 'אל-רום', החברה שהפעילה את קו הטיסות לערבה משנת 1985, יצא לגמלאות ומספר בראיון פרידה על קו הטיסה, על הערבה ועל הפרידה ממפעל חיים משפחתי ע"מ 16

עודד קינן במדור חדש על
ציפורים וחיות אחרות:
"צפר צמרת"
עמ' 26

אבידור צבי, פארמדיק
במוקד לרפואה דחופה, מסכם
שנתיים לפעילות המוקד
עמ' 20

מיכאל ביטון, ראש המועצה
המקומית ירוחם,
בראיון מיוחד
עמ' 12

הרחבנו את שעות פתיחה לכבוד הקיץ הקרב ובא:
שבת א' ב' ד' 10:00-20:00 ימי ה' ו' 10:00-22:00 יום ג' סגור.

שעות פתיחה בפסח

יום שישי "ליל הסדר" 3.4.15 סגור
יום שבת 4.4.15 12:00-20:00

חול המועד כולל יום שישי שמחת תורה, כל יום 10:00-22:00
שביעי של פסח שבת 10:00-20:00

אוסני וצוות אורסולה 08-6444421 052-6838449 צוקים

תושבי ערבה יקרים!

בשעה טובה אנחנו שמחים לפרסם שהתחדשנו בחנות מחשבים וסלולר משופרת עם מגוון פריטים. בין היתר תוכלו למצוא אצלנו:

- מחשבים ניידים, טלפונים חכמים (אחריות יבואן רשמי), ציוד היקפי, אביזרים נלווים ועוד.
- מעבדת תיקונים, שירות טכנאי מחשבים ורשתות עד הבית.
- התקנת מערכות אבטחה ומצלמות אבטחה.

שעות פתיחה

א' - ה' בוקר 08:00-13:00

אחרה"צ 16:30-18:30 (בתיאום טלפוני)

ו' בוקר 08:00-12:00

כתובת משק מויאל מס' 66

(ליד שער כביש הגישה לחצבה), עין יהב.

פריט התקשרות 08-6486151 | 052-4260033

flotech0004@gmail.com

https://www.facebook.com/flotech.computers

אז למה דווקא אצלנו?

- שירות אישי ואדיב.
- קרוב ונוח לבית.
- אחריות יבואן רשמי ושירות על מוצרים: רכשתם אצלנו מוצר וקרה לו משהו במסגרת האחריות? אתם לא צריכים לבזבז את הזמן או "לשבור את הראש" עם נסיעות/טלפונים

לנקודות שירות או מעבדות בבאר שבע/אילת, אתם פשוט מגיעים אלינו ואנחנו מטפלים בעניין מההתחלה ועד שמכשירכם יחזור מהשירות. במידה וזה סמארטפון, אנחנו גם מספקים מכשיר חלופי. וכל זה במחירים ותנאי תשלום נוחים. **נשמח לראותכם!**

חפשו אותנו פייסבוק

דבר ראש המועצה

שלום לכולם,

אנחנו נמצאים בסיימה של עונה חקלאית מאתגרת במיוחד אשר מצריכה קבלת החלטות לא פשוטות ברמה האישית וברמה האזורית. ברמה האזורית אנחנו פועלים בכמה מישורים. במישור של התארגנות אזורית חברות היצוא הפועלות באזור עובדות בשיתוף פעולה עם בועז הורוץ מנהל המו"פ ועם חמי ברקן יו"ר הוועדה החקלאית. פגישות עבודה משותפות התקיימו במטרה לטפל יחד בבעיות שפגעו ביצוא ובחקלאים. לכולם ברור שיש צורך מידי לכוון את הגידול לזנים המתאימים לשווקים האירופיים תוך הקפדה מוגברת על איכות התוצרת לחו"ל. בד בבד לפעילות זו, אנו מתגברים את ההדרכה שתתמקד ותסייע בפתרון בעיות האיכות והכמות שעלו השנה. בנוסף על כך, עקב הקשיים בשיווק, המו"פ והוועדה החקלאית משקיעים מאמץ רב בפיתוח שווקים נוספים בדגש על מדינות אסיה ועל שיפור הלוגיסטיקה הכרוכה בשיווק לארה"ב. כל זאת במסגרת פעילות מו"פ מונחת שיווק שאותה אנחנו מקדמים. במישור של יצירת מנגנוני סיוע, פעלנו בשבועות האחרונים, חמי ברקן ואני, עם משרד האוצר ומשרד החקלאות והגענו להישג משמעותי וחסר תקדים הכולל מתווה סיוע חריג לערבה. במסגרת המתווה יינתנו לחקלאים מענקים בסכום כולל של מאה מיליון שקלים עד 70% מההשקעה הנדרשת להסבת 15% משטחי הפלפל לטובת גידול אחר. המענקים יינתנו גם עבור השקעות עונתיות. מטרת המענקים היא לאפשר מגוון גידולים חקלאיים בערבה שאינם פלפל. מיד לאחר חתימת המתווה יפרט חמי ברקן ביישובים איך ומה ניתן לקדם במסגרת המתווה.

הבחירות לכנסת הסתיימו. זו הייתה מערכת בחירות שלא הייתה סיבה לקיימה, שטרפה את הקלפים במערכת הפוליטית ויצרה אי ודאות גדולה בכל המערכות השלטוניות ובמוסדות הקשורים בפעילות הממשלה. אני מאחל לנו שבסופו של כל המהלך ישבו המחנה הציוני והליכוד באותה קואליציה, ויאפשרו מהלכים חיוניים בכל תחומי החיים לפי חשיבות הטיפול בסדר היום האזרחי והביטחוני בישראל. מיד עם הקמת הממשלה ולקראת הכנת תקציב המדינה, נפעל עם משרדי הממשלה והעומד בראשה לטפל בנושאים העומדים על סדר היום של החקלאות ושל הערבה, ובכלל זה פיתוח של תעסוקות, קידום התיירות ויצירת תשתית לקידום הערבה.

פסח בפתח, וגם השנה יפעיל המתנ"ס בחופשת הפסח קייטנת רובוטיקה וצפרות לכיתות א'-ג' בבית ספר שדה חצבה. בימי החופשה יצאו כיתות ד'-ו' לטיול אזורי להרי אילת באחריות מחלקת הנוער, וכיתות ז'-ח' יצאו לטיול מחוזי למכתש רמון מטעם תנועת המושבים. אני מאחל לכולם חג חירות שמח ומהנה, ולאתרי הלינה והעניין בערבה מטיילים ואורחים רבים. חג שמח לכולם,

אייל בלום, ראש המועצה

דבר המערכת

בשנה האחרונה ערכה נועה בן שמחון את עיתון ערבות. נועה יצרה לעיתון מסגרת חדשה, רלוונטית ומעניינת, והיא הובילה את עיתון המועצה למקום מקצועי ואיכותי. לאחר שנה ושישה גיליונות ביקשה נועה לסיים את תפקידה ואנו מודים לה מאוד על עבודתה הטובה ומאחלים מזל טוב להולדת הבת.

כיום מערכת העיתון מונה אותי, רינת רוזנברג, העורכת הראשית ואת עורכות המדורים שחר איתני ואורנה טל. אנחנו מזמינות אתכם להציע רעיונות, לקחת חלק פעיל בעיתון ולתת ביטוי לחיים ולקהילה בערבה.

קריאה נעימה,

רינת רוזנברג

תוכן עניינים

3	דבר ראש המועצה
4	חדשות ערבה

כתבות

12	עושים שינוי, מיכאל ביטון ראש המועצה המקומית ירוחם, בראיון מיוחד
16	הטייס שלנו, עמי פורת מסכם 30 שנות טיסה לערבה
20	מוקד רפואה, אבידור צבי, פרמדיק וממקימי המוקד, מסכם שנתיים של פעילות במוקד

מדורים

24	עשינו עסק
26	צפר צמרת
28	בנעלי בית
30	מועדון ארוחת הבוקר
32	שירה
34	המוח: תשבץ היגיון

עורכת ראשית

רינת רוזנברג

עורכת מדורים

שחר איתני

עריכה לשונית

צופית לדרגרבר

עריכה גרפית

סטודיו ערבה

מו"ל

מועצה איזורית ערבה תיכונה

צילום שער

עמי פורת

צילום: עומר פורת

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

כתובת ליצירת קשר

rinat@arava.co.il

לפרסום מודעות בעיתון, צרו קשר

traffic@arava.co.il

נועה 052-4260888

הוועדה החקלאית

**הוועדה החקלאית
מקדמת מהלך
ליצירת מערך שיווק
משותף לתמרים**

בישיבת מגדלי התמרים ורכזי המטעים המשותפים באזור הוחלט לפעול במשותף על מנת לקדם את נושא השיווק של התמרים בערבה. אנחנו רואים חשיבות גדולה בקידום המהלך לשיתוף הפעולה, מתוך הבנה ששיווק על ידי חברות ייצוא רבות גורם לנו לאבד את היתרון ואת הכוח שלנו כמגדלים. על מנת לקדם את המהלך יוקם פורום מקצועי, במעורבות מרכזי המשקים, פורום שיתווה את דרך הפעולה מול חברות השיווק הקיימות ויכלול את האגודות המשותפות, את החקלאים ואת המגדלים הפרטיים באזור.

חמי ברקן, יו"ר ועדה חקלאית

מנכ"לית המועצה

**נבחנת העברת
שירותים
מוניציפאליים
מהיישובים למועצה**

המועצה מקיימת פורום עבודה קבוע עם מרכזי המשקים ומזכירי היישובים שמטרתו לתת מענה מערכתי לצרכים העולים מהיישובים. בישיבת הפורום האחרונה נידונה האפשרות להעברת השירותים המוניציפאליים מהיישובים למועצה, כשהמטרה היא להתייעל ולהוזיל את עלות מתן השירותים לתושב. אנו בוחנים את הנושא בתחומי המים, איכות הסביבה ותחזוקת תשתיות. למענה בתחום השירותים המוניציפאליים, המועצה מפעילה מוקד 106 שבאמצעותו ניתן לפנות טלפונית בכל עת ולדווח על מפגעים בתחומי תחזוקה, אשפה, הדברה

ותברואה וכדומה.

הפיקוח על כלבים משוטטים עלה לאחרונה לסדר היום ביישובים. לפיכך אני מזכירה כי המועצה אימצה במאי 2003 חוק עזר לרשויות מקומיות בדבר פיקוח על כלבים וחתולים. את הפיקוח מבצע פקח המועצה שילה שוורץ, שהוסמך על ידי הנהלת המועצה לתפקיד. הפקח מצלם את הכלב המשוטט כחלק מנוהל נדרש בהוצאת דוח הפיקוח לתושב. בעל הכלב המשוטט יכול להגיש הסתייגות על הדוח שקיבל באמצעות טופס שהמועצה פעלה לניסוחו מחדש. ההסתייגויות יידונו ע"י עו"ד גדי טל המוסמך מטעם המועצה לפעול לאכיפת חוקי העזר של המועצה, הוא יבחן את ההסגה ויוכל לבטלה על פי שיקול דעתו המשפטית או להמשיך בטיפול משפטי לפי העניין. אני קוראת לכל בעלי הכלבים לנהוג באחריות ובהתאם לחוק.

רו"ח רויטל טריפלר, מנכ"לית

צילום: גילה טל

הרחבת תחומי הטיפול באגף הבינוי והפיתוח תכלול טיפול ביזמים

תחום הפיתוח האזורי עבר לפני כחודשיים לטיפול מחלקת הבינוי, והמחלקה נקראת היום "אגף הבינוי והפיתוח" בחברה לפיתוח. כדי לטפל בתחום זה, הצטרפו לצוות עו"ד מור זילברשטיין מצופר וקורין יחיא מספיר. קידום הפעילות הלא חקלאית - פל"ח, מוגדר היום כמשימה המובילה של אגף הפיתוח והבינוי. לשם כך אנו פועלים הן כדי לאתר יזמים חדשים ולסייע להם, והן כדי לעזור ליזמים קיימים לצלוח את המכשולים הרבים הצצים בדרך למימוש הפרויקטים. בה בעת אנו מאתרים קרקעות מתאימות לפעילות ומרכזים רעיונות לעסקים שאותם נציע למתעניינים. לאחרונה פרסם האגף "קול קורא" לכל התושבים, ואני מבקש להציגו שוב למי שטרם ראה.

"קול קורא"

מחלקת התכנון והבינוי לתושבים ויזמים:

אם אתם יזמים בשלב החלום או יזמים בתהליך הוצאת המיזם לפועל וזקוקים לעזרה, אנחנו כאן לשירותכם.

בחברה לפיתוח של המועצה, הורחב לאחרונה תחום הבינוי והוא כולל כעת גם את תחום התכנון והפיתוח.

באגף הפיתוח והבינוי צוות מקצועי שכולל מהנדסים, עו"ד ומנהלי פרויקטים.

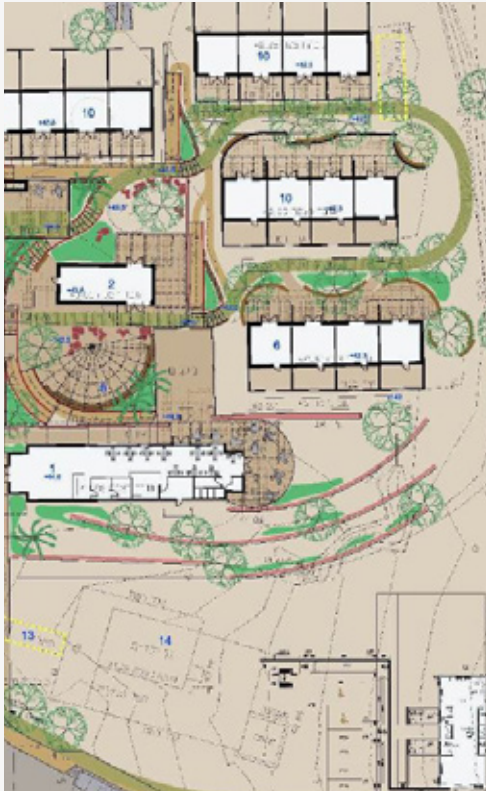
הסיוע ליזמים יינתן משלב הרעיון, לאורך הסבך הבירוקרטי הלא פשוט ועד הקמת המיזם בפועל.

צוות האגף, ואני באופן אישי, נשמח לסייע לכם להפוך את החלום לעסק עצמאי, למציאות. הסיוע מוצע כשירות המועצה והחברה לפיתוח לקידום התעסוקה הלא חקלאית בערבה. לא יגבה תשלום כלשהו עבור השירות.

לקבלת פרטים נוספים:

Tete17@gmail.com

טטה דגני, מנהל אגף פיתוח ובינוי

תוכנית כפר האומנים - צוקים

הוועדה המקומית לתכנון ובנייה

מהוצאות נוספות.

פרטים מלאים על הרפורמה ניתן למצוא באתר האינטרנט של הוועדה המקומית במסגרת המידע "פטור מהיתר".

רישוי מבנים חקלאיים במשק אפשרי למי שעוסק בחקלאות. במידה שבעל הנחלה אינו עוסק עוד בחקלאות, לא יחתמו משרד החקלאות ורשות מקרקעי ישראל על היתרים למבנים שיעודם המוגדר הוא חקלאי. חשוב לקדם את הסדרת המבנים בכל מקרה. ללא החתימות של משרד החקלאות ורשות מקרקעי ישראל לא ניתן להוציא היתרי בניה למבנים בנחלה. בהגשה להיתר חשוב להגדיר במדויק את השימוש הנדרש במבנה כדי להימנע בעתיד משינויים שיגררו הוצאות נוספות.

אילנה בהגן

מהנדסת הוועדה המקומית לתכנון ובנייה

קהילה וצמיחה דמוגרפית

נערך סקר למיפוי התעסוקות והאוכלוסיה בערבה

לאחרונה ערכנו סקר אוכלוסייה, תעסוקות, צפי צמיחה דמוגרפית ועבודות הפיתוח בכל היישובים. המידע שנאסף בסקר זה עוזר לנו בהיערכות הכוללת לקליטה בכל יישובי המועצה בדגש על היישובים, אשר צפויים לעבור בשנים הבאות שינוי מואץ בעקבות תהליך הקליטה של תושבים להרחבות קהילתיות. הסקר כולל מיפוי תעסוקות ויזמויות בכל התחומים והמקצועות.

מושב עין יהב והיישוב ספיר נמצאים בימים אלו בהיערכות לקליטה להרחבות הקהילתיות (59 מגרשים בעין יהב ו-35 מגרשים בספיר). ההיערכות נעשית בשיתוף המועצה וכוללת פעילות פרסום ושיווק מחוץ לערבה.

נעמי בקר,

מנהלת אגף קהילה וצמיחה דמוגרפית

היחידה הסביבתית

**ציוד ובגדים נאספו
ביישובי הערבה
ב"יום המעשים
הטובים"**

השבוע התקיים "יום המעשים הטובים". יום זה החל כיוזמה של אשת העסקים שרי אריסון ומתקיים משנת 2007 כיום חג לעשייה חברתית, קהילתית וסביבתית. בין הפעילויות והיוזמות, ניתן למצוא צביעה של מבני רווחה, שתילת גינות קהילתיות במרכזי יום לקשיש, קיום ימי כיף לילדים עם צרכים מיוחדים, ביקורים בבתי אבות ועוד. תושבי הערבה לקחו חלק ביוזמה השנה בזיקה להיבטים סביבתיים. פסולת אלקטרונית נאספה והועברה למפעל השיקום "יחדיו" בדימונה. בנוסף, היחידה הסביבתית ורכזי איכות הסביבה במושבים נערכו לקבלת בגדים למסירה. במושבים הוצבו מכלים ייעודיים לאיסוף בגדים לתרומה. הבגדים יועברו במהלך השבוע הקרוב לחנות "בגדים-בנגב" בניהול אילנה חנוך. החנות הוקמה לפני כעשור כחנות יד שנייה על-ידי קרן הגמ"ח של קהילת "אפיקים - נגב". כל ההכנסות ממכירת הבגדים (כל פריט עולה שקל) מופנות לטובת קרן הגמ"ח. החנות הוקמה מתוך התייחסות להיבטים סביבתיים, מניעת פסולת בגדים ישנים וצמצום ייצור בגדים חדשים ומתוך מניעים חברתיים. מה שהחל כיוזמה קטנה שעניינה בגדים בלבד, הפך למוסד חברתי וחינוכי, המקיף חלקים נרחבים מקהילות שונות ברוחם: החנות, פתוחה פעמיים בשבוע, מופעלת ומתוחזקת על-ידי כ-15 מתנדבים. ב"יום מעשים טובים" 2015, נרתמו למעלה מחצי מיליון ישראלים למען החברה והקהילה במסגרת כ-8,000 פרויקטים קהילתיים וסביבתיים. גם תושבי הערבה נרתמו ליום חשוב זה. תודה לכולם על שיתוף הפעולה ועל ההיענות.

יעל חביב, מנהלת היחידה הסביבתית

צילום: יאיר כהן

גידול חסה בשיטה האקוופונית

מו"פ ערבה תיכונה וצפונית

**שתי מערכות
אקוופוניקה לצורך
מחקר בגידול
משולב של דגים
וירקות הוקמו במו"פ**

ויותאם לתנאי הערבה. בשלב זה מגדלים יחד חסות ודגי אמנון, אך ניתן להשתמש בשיטה כדי להניב מינים של צמחי תבלין וירקות נוספים. הדגים מפרישים למים נוטריינטים, אמוניה ותרכובות כימיות החיוניות לצמיחה אשר אינן נצרכות על ידי הדגים עצמם ומהוות עבורם פסולת שמלכלכת את מי הגידול. הנוטריינטים מהווים דשן אורגני איכותי עבור החסות שגדלות על מצע מי הגידול של הדגים, צורכות את הנוטריינטים וכך גם מנקות עבור הדגים את המים. השיטה האקוופונית מתאפיינת בחיסכון במים, שהופך אותה לשיטת גידול אטרקטיבית בערבה. במו"פ הוקמו שתי מערכות זהות שיאפשרו בדיקה של איכויות הגידול בתנאים שונים. הניסוי הראשון יחל בקרוב ויעסוק בהשפעת מליחות המים על קצב הגדילה של חסות ואמנונים. מערכות אלו יוכלו לשמש לניסויים רבים בהמשך כדי לקדם את הידע הקיים בתחום. המערכת תשמש גם מודל לימודי לתהליכים ביולוגיים בדגים, בצמחים ובחיידקים לתלמידי בית ספר ולסטודנטים באקדמיה.

בועז הורוויץ,

מנהל מו"פ ערבה תיכונה וצפונית

מחקר חדש של מרכז חקלאות מים במו"פ ערבה תיכונה וצפונית נעשה בשיתוף סטודנט לדוקטורט (תום גרונוולד) וחוקרים מאוניברסיטת בן-גוריון (פרופ' עמית גרוס, ד"ר נפתלי לזרוביץ וד"ר דינה זילברג). המחקר משלב גידול של צמחים ודגים יחד בשיטה בשם אקוופוניקה. המערכת הוקמה ע"י צוות חקלאות המים במו"פ באמצעות מְחֹזֵר של חומרים המצויים בשימוש בחקלאות הקיימת בערבה. השיטה פותחה לפני כמה עשורים, והיא משלבת שני תחומי גידול חקלאיים - דגים וצמחים - במערכת גידול מנותקת מהקרקע ומתבססת על מים. השיטה מצליחה בעולם במערכות קטנות אבל חסר לה בסיס מדעי. המחקר במו"פ יתמקד ביצירת מידע מובנה שיאפשר פיתוח מסחרי של המערכת

החלו עבודות על "קו מחבר ערבות" וחיבורה של הערבה למערכת המים הארצית

לאחרונה החלה "מקורות" את העבודות על "קו מחבר ערבות" בין מאגר נוצה, צפונית ליהל, למאגר פארן. עד היום הונחו כ-3.5 ק"מ של הקו והעבודה כולה מתוכננת להסתיים עד תחילת שנת 2016. פרויקט חיבור הערבה למערכת הארצית של אספקת המים נמצא בשלבי סיום העבודות של הנחת צנרת מבריכות צפית עד מפעלי ים המלח. המשך הנחת קו המים ממפעלי ים המלח עד נאות הכיכר ומשם דרך נחל ערבה לעידן נמצא בשלב תכנון מתקדם ובשלב האישורים. מערכת זו תספק בשלב ראשון כ-4.5 מיליון קוב מים מותפלים שיימהלו במי הקידוחים ויוסיפו גם כמות מים אך בעיקר ישפרו את איכות המים.

בד בבד נחתם החודש הסכם עם ממלכת ירדן להקמת מתפיל משותף בירדן שיספק כמות של כ-35 מיליון קוב מים לישראל.

הסתיימו עבודות דיפון סוללות ההגנה משיטפונות על שטחים של מושב צופר, שפוננו ממוקשים לצורך הכשרתם לחקלאות. ובימים אלה מבוצעות על ידי קק"ל עבודות הסדרה בנחל חצבה באזור מיצד חצבה (סמוך לעיר אובות) על מנת להגן מפני שיטפונות על המגרשים התיירותיים והמסחריים המתוכננים באזור.

בחודש ספטמבר נכנס צוות צוללנים למאגר שיזף - המאגר האופרטיבי הסמוך לעין יב - לביצוע עבודות תחזוקה. לצד עבודות התחזוקה חברת "מקורות" מבצעת קידוחים בשני אתרים - מרזבה 6 א' וחצבה 20. היא סיימה לקדוח באתר עין יב 113.

גיל סלוין, מנכ"ל רשות ניקוז ערבה

שמונה מלגות למצטיינים בתחום המוזיקה יוענקו בעשר השנים הבאות

קרן עזריאלי בשיתוף פעולה עם קק"ל קנדה החליטו לתמוך בפעילות המוזיקלית והחינוכית בערבה באמצעות קרן מלגות מוזיקה לילדים ולבני נוער בערבה. במסגרת הקרן יחולקו בכל שנה שמונה מלגות מוזיקה לתלמידים מצטיינים ובעלי פוטנציאל מוזיקלי, הלומדים במסגרת לימודי מוזיקה במתנ"ס. התלמידים יעברו תהליך מיון והזוכים במלגה ייהנו מלימודי מוזיקה פרטניים וקבוצתיים למשך שנה שלמה. פעילות קרן המלגות הובטחה לעשר השנים הבאות. הקמתה של הקרן התאפשרה הודות לפעילותו המסורה והבלתי נלאית של ידיד הערבה מר מיקי רוזנטל, פעילות של מחלקת פיתוח המשאבים של המועצה ונדיבותן של נעמי ושרון (בנותיו של דוד עזריאלי המנוח) ומנכ"ל קק"ל קנדה ג'וש קופר.

נועה זר, מנהלת מחלקת גיוס משאבים

צילום: יובל פלאוט

צילום: יובל פלאוט

צוללנים במאגר שיזף

חינוך ומתנ"ס

מסכמים מחצית בחינוך ובמתנ"ס: תכניות מיוחדות ואירועי שיא

המחצית השנייה של שנת הלימודים בעיצומה. פרק הזמן שחלף מאפשר לנו כבר עתה לבחון את תוצרי השנה הנוכחית, לנסות לשפר את שנחוץ, ולהתחיל לאסוף תובנות לקראת השנה הבאה. תהליכים רבים הבשילו והחלו להניב פרי: הערכה חלופית בתיכון, תכניות העשרה רבות ומגוונות בכל המסגרות, עבודה מקצועית בגיל הרך, לראשונה בערבה בגרות במחול, תכניות מניעה למצבי סיכון, עדלאידע בביה"ס היסודי, מעורבות חברתית, לימודי מדע וחקלאות בחווה החקלאית, תכנית העצמה לתלמידים הזקוקים. מרכז המוזיקה החדש במתנ"ס נפתח לאחרונה בקונצרט חגיגי לתושבי הערבה. תלמידי מרכז המוזיקה הופיעו לצד תלמידים בוגרים אשר באו לכבד אותנו בהשתתפותם לצד נבחרת המורים המקצועית והמסורה. המורים למוזיקה, בניהולו של רומן מורדכוביץ' - רכז המוזיקה זה 28 שנים, מגיעים אלינו מרחבי הארץ בהתמדה ובעקביות כבר שנים רבות. גלינה אוסטרובסקי מלמדת פסנתר בערבה

ביטחון והסעות

בני נוער מצטרפים למערך המתנדבים בחירום

בחודש שעבר הוכשרו תשעה תלמידי תיכון על ידי פיקוד העורף כמתנדבים ביחידת סע"ר (סיוע עצמי ראשוני). המתנדבים הצעירים עברו שיעורים עיוניים בנושאים: חילוץ מהריסות, סיוע רפואי ראשוני וכיבוי אש. לאחר שהוכשרו, הצטרפו והם כעת חלק ממערך המתנדבים של המועצה במצבי חירום. בתיכון הסתיים קורס מגישי עזרה ראשונה של מד"א שבו הוכשרו הנערים והנערות על מנת להצטרף למתנדבי מד"א באזור.

נהגי האוטובוסים של המועצה עברו הדרכה בהתמודדות במצבי חירום שונים בנהיגה. ההדרכה כללה לימוד מערכות הבטיחות השונות באוטובוס, המאפיינים המיוחדים של האוטובוס בעת סכנה ותרגול מעשי של התמודדות במצבי חירום. נהגי המועצה מדווחים שבשנתיים האחרונות חל שינוי לטובה בהתנהגות התלמידים בהסעות. שינוי זה הוא תוצאה של מעורבות בתי הספר וועדי ההורים. הפעילות תימשך כדי שההסעות ימשיכו להיות מקום נעים ובטוח.

נועם כרמלי, קב"ט

כבר 19 שנים, אשר בלכמן הכנר הראשי של הסימפונייה הישראלית, דימה נייטר פסנתרן בתזמורת רשות השידור, אנטולי ורגוצקי מלמד בקונסרבטוריון באילת, יואל סיוון - מנצח וזמר בהרכבים קאמריים בארץ ובעולם. מדובר במורים המקנים חינוך מוזיקלי איכותי לילדי הערבה, ומצמיחים מקרבנו מוזיקאים, שהפכו את המוזיקה לדרך חיים. זו ההזדמנות להודות מקרב לב לאיילה הורויץ, שפעלה רבות לאורך שנים לקידום המוזיקה והמתנ"ס וסיימה לאחרונה את פעילותה בהנהלת המתנ"ס. פסטיבל המחול המתקיים בערבה מ-25 עד 27 במרץ גדל ומתרחב השנה. הפסטיבל ממשיך מסורת יצירתית וכולל השנה הרצאות, מופעים וסדנאות שחלקם נערכים במיוחד לכבודו. אל הפסטיבל מגיעים תושבי הערבה, אורחים, תלמידי מגמות מחול מבתי ספר מכל הארץ. לכבוד הפסטיבל הצטרף הכוריאוגרף עידן כהן למקהלת הערבה לאופרה משותפת, וסטפן פרי - רקדן נחשב ומורה בביה"ס למחול במתנ"ס - יצר מופע בדואט עם ענבר שליו, בוגרת ביה"ס למחול. האירוע הוא פרי עבודתה המקצועית והמסורה של אורנה אסף מלכה המובילה את תחום המחול בערבה. כולם מוזמנים ליהנות בפסטיבל.

אילת להב ביגר,

מנהלת מחלקת חינוך ומתנ"ס ערבה

צילום: גלעד לבני

צילום: אורית כהן אלקיים

IBC, סיור בחממה בעין יהב

רפואה

מוקד הרפואה מצטרף למרכז הרפואי האזורי

מוקד הרפואה הדחופה עבר מהמבנה של המרפאה הישנה אל מבנה מרכז הרפואה האזורי בספיר. זהו המהלך המשלים את העברת כל פעילות הרפואה האזורית תחת קורת גג אחת בתנאים איכותיים ונעימים.

דרכי יצירת הקשר עם המוקד נשארו כשהיו
7777, 052-545077 בחיוג מקוצר ב VPN

תזכורת ורענון:

מענה טלפוני של הפרמדיק מהמוקד 24 שעות ביממה בכל יום כולל שבתות וחגים.

שעות קבלת קהל במוקד כל יום בין 19:00-23:00.

למענה ולטיפול יעיל ומהיר של צוות המוקד, מומלץ לתאם טלפונית לפני ההגעה.

במקרים דחופים מסכני חיים יש ליצור קשר ישירות עם מד"א - חיוג 101 מכל טלפון.

עירית שחר, רכזת רפואה

שותפות "ביחד" ערבה-אוסטרליה של הסוכנות היהודית

150 צעירים אוסטרליים ביקרו בערבה במסגרת תוכנית Israel by choice

בפברואר ביקרה בערבה קבוצה של 150 צעירים מאוסטרליה השוהים בארץ במסגרת הכשרה הנקראת IBC Israel By Choice. ההכשרה נמשכת כעשרה חודשים ומשתתפים בה צעירים בוגרי תיכון. השנה משתתפים בפרויקט כ-500 צעירים יהודיים מאוסטרליה, רובם יגיעו לערבה לתקופות ארוכות וקצרות במסגרת סמינרים ועבודות התנדבות בחקלאות ובחינוך. הביקור הפעם היה קצר ומטרתו הכרות ראשונית עם הערבה. הצעירים חולקו לארבע קבוצות: אמנות, ספורט, קוליניריה וחקלאות. כל קבוצה הכירה את הערבה דרך נושא אחד. קבוצת האמנות החלה את הפעילות בסדנאות יצירה בהנחיית לולה קדם ועדי לוי בדגש על שימוש בחומרים ממוחזרים ונגישים בערבה. בהמשך ביקרו בתערוכת אמני הערבה "גבולות" ונפגשו עם סיליה יצחק - רכזת פורום האמנים ומנהלת

מחלקת האמנות במתנ"ס - לשיחה על התערוכה ועל יצירה ואמנות בערבה. קבוצת הספורט יצאה לטיול אופניים במדבר בהדרכתו של יובל סרט בעל חברת "פארן או-פאן". קבוצת הקוליניריה התנסתה בבישול בהנחיית צוות "חאן מורגן" בפארן בקטיף הירקות, חליבת עיזים, ובהכנת בישולי שדה מהחומרים הגדלים והמיוצרים. קבוצת החקלאות ביקרה במרכז וידור במו"פ ומשם המשיכה למפגש עם אריק וינשטיין חקלאי מעין יהב שסייר עם הקבוצה בשדות הפלפל, העגבניות והטבק הרפואי, וסיפר להם על החקלאות בערבה - על הקשיים ועל החדשנות. בסיום הפעילויות הקבוצתיות נפגשו כולם בספיר. חלק מהמשתתפים נפגשו שוב עם צעירים מהערבה שאירחו אותם בביקורים קודמים ועם אלו שהתארחו אצלם באוסטרליה. באולם רוזנטל התקיים סיכום יום, מפגש עם צוות השותפות, ומפגש עם חני ארנון מנהלת מרכז המשתלמים ועם ארבעה סטודנטים (ראשי קבוצות) ממרכז המשתלמים, שסיפרו על מרכז המשתלמים ועל תרומתו להמשך חייהם בארצות השונות. בזמן קצר וקצוב הצלחנו להציג חלקים משמעותיים מהחיים ומההווי בערבה.

אורית כהן - אלקיים, מנהלת שותפות ערבה אוסטרליה

תרבות צריכה תרבות

יעל חביב / עידן

אם כל העולם יצרוך כמו החברה האמריקנית, יידרשו ארבעה כדורי ארץ רק בשביל לתמוך באוכלוסייה הקיימת.

אם אתם רוצים להקטין את 'טביעת הרגל האקולוגית' שלכם, פשוט תקנו רק מה שנחוץ לכם או ליקיריכם!

אני קוראת לכם, תושבי הערבה, לחשוב אחרת בפסח השנה לקנות אחרת - מתנה בעלת ערך רוחני ולא דווקא פיזי (כרטיס להצגה טובה, טיפול גוף ונפש, כניסה לאירועי תרבות ופנאי ושלל רעיונות נוספים), או קנייה קהילתית בעסקים מקומיים בערבה. אפשר לבקש מהמוכרים לעטוף יפה ומינימאלי (בנייר שאותו אפשר למחזר בפחים הכחולים) או להכין מתנה אישית. אפשר גם לבדוק אם יש דבר שהמארח באמת צריך, ולהתארגן יחד עם כל המשפחה או חברים לקניית מתנה גדולה ומשמעותית יותר עבור המארחים החביבים שלנו.

בברכת אביב שמח!

או רעיונותיו. הכסף הוא האידיאל, ובדרך אליו הכול מותר. יש לתרבות הזו שמות רבים כמו "אמריקניזציה", "עגל הזהב", חומרנות, תרבות הפרסומות או תרבות הרייטינג. תרבות זו מקבלת דחיפה משמעותית ע"י מגוון אמצעי התקשורת והפרסום הרב שאליו אנו נחשפים - בטלוויזיה, בקניון, בעיתון, בדואר וברחוב. יש בפרסום מסר חוזר- "קנו עוד". המסר הזה מחלחל לעומק. לעיתים אנו מודדים את ההתקדמות שלנו יחסית לאחרים, וחלק מהאנשים ממשיכים להיות מתוסכלים משום שתמיד הטרקטור של השכן חדש וירוק יותר.

מבחינה סביבתית תרבות הצריכה הורסת את כדור הארץ. 20% מאוכלוסיית העולם שחיה במערב משתמשת ב- 83% מהמשאבים. אם כל העולם יצרוך כמו החברה האמריקנית, יידרשו ארבעה כדורי ארץ רק בשביל לתמוך באוכלוסייה הקיימת.

לקראת חג הפסח הבא עלינו לטובה אנו מתחילים לחשוב על המתנות, על ארוחת הסדר ועל המאכלים המיוחדים. העיסוק הזה בהיבטים החומריים של החג הוא גם הזדמנות לעצור לרגע ולהתייחס להיבטים הנלווים לכל אלה. חלק ממסורת החגים בעולם המערבי שמה דגש ניכר על הענקת מתנות, כמה שיותר מיוחדות ומקושטות בשלל עטיפות (ניירות קרפים, עלים מיובשים נייר צלופן וסרטי קשירה- וכל זאת בתוך שקית נייר או פלסטיק). ושוב הדיון המוכר והידוע בין בני הזוג- "קנית לאימא שלי מתנה לחג? אי אפשר להגיע בלי כלום... אבל היא ביקשה שלא נביא שום דבר... " העובדה שיש לה כבר חמישה אגרטלים ושבע קערות הגשה לסלט, כל אחת מיוחדת במינה, לא משנה כלל. ובכן, מהי תרבות הצריכה? תרבות הצריכה (CONSUMERISM) מציעה סולם ערכים שבו האדם נמדד על פי רכושו ולא על פי מעשיו

בואו לבקר אותנו במרכז המבקרים ד"ר גרין בפארק התעשייה ספיר

מעבדות ד"ר גרין הוקמו בפארק ספיר ע"י חיליק טבע, מתוך השילוב של אהבה לטבע והחיבור השורשי ליצירה ועשייה באזור הערבה. במפעל המשפחתי מוצעים לקהל הרחב מגוון קוסמטיקה טיפולית מאלוורה כגון: קרם גוף, פנים, ידיים וג'ל אלוורה לכוויות ועקיצות. תוספי תזונה על בסיס ויטמינים, מינרלים וצמחי מרפא, כגון: מגנזיום, ספירולינה, קואנזים Q10 ומורינגה.

נשמח לעמוד לשירותכם בחנות המפעל,
עם מגוון מוצרינו, באיכות ללא פשרות עם הכשר בד"צ.
צוות ד"ר גרין

מעבדות ד"ר גרין, תוספי תזונה וקוסמטיקה טיפולית [f](#) מעבדות ד"ר גרין
אתר אינטרנט: www.dr-green.com שירות לקוחות 08-880-880-700-1

מיכאל ביטון בהרצאתו בכנס לימוד ערבה

דומים ושונים

רינת רוזנברג

שני אזורים שונים. שתי דרכים ומטרה אחת זהה: להתפתח ולהוביל מהלכים שיקדמו את האזור. שיחה עם מיכאל ביטון ראש המועצה המקומית ירוחם

צילום: דני הדס

יום שישי, המקום הומה משפחות. אנחנו מתיישבים בתוך ההמולה השמחה הזו לשיחה על ירוחם ועל הערבה, על מנהיגות ועל תהליכים של שינוי.

קהילה משתנה

מה שמעניין אותי בשיחה הזו הוא איך קהילה עושה שינוי.

"לכאורה אנחנו מאוד שונים. הערבה היא מגזר כפרי וירוחם מגזר עירוני. הערבה מוגדרת התיישבות עובדת לעומת ירוחם המוגדרת עיירת פיתוח ובכל זאת האתגרים שלנו דומים. אני צריך הגירה חיובית וצמיחה דמוגרפית וגם אתם. אני חייב שתהייה לירוחם תיירות שתגוון את מקורות התעסוקה וגם אתם. אני מעוניין בתחום של חקלאות חדשנית ואתם צריכים להביא לערבה חקלאות נוספת שצורכת פחות תשומות ומניבה רווחים גבוהים. אני רוצה חינוך טוב, כי זה תנאי להתיישבות של משפחות וגם אתם. אני רוצה לגרום לבני המקום לחזור וגם אתם. ואני רוצה אוכלוסייה חדשה שתוסיף ותגוון את האוכלוסייה הקיימת וזו גם שאיפה שלכם בערבה. כך שבעצם המאמצים האסטרטגיים שלנו - דומים. לכאורה מדובר בשתי קהילות מאוד שונות אבל למעשה מדובר בשתי קהילות שנמצאות במהלך של מפנה".

יש רושם שהמהלך שאתה מוביל כבר קרה. אתה כבר אחרי המפנה?

"אנחנו רק בהתחלה. עוד הדרך ארוכה והשינוי מגיע ממהלכים רבים ומכיוונים רבים ושונים. נתחיל בזה שהדימוי של ירוחם היה תמיד במקום מאוד קשה. דימוי פנימי ודימוי חיצוני. שונה מאוד מהערבה שתמיד הייתה בעלת דימוי מאוד גבוה המחובר לתחושת שליחות שזכתה לרוח גבית חזקה ולתמיכה גורפת".

התחושה בערבה היום היא של שבר בדיוק במקום הזה. לאט לאט אבל באופן רציף במהלך השנים האחרונות, אנחנו רואים שהרוח הגבית הולכת ונחלשת. זה מצב לא פשוט לגלות שהמשימה של התיישבות בערבה שהייתה משימה לאומית, הפכה למשימה אזורית אישית ושהמדינה כבר לא איתך במידה שהיא צריכה להיות. יש לזה משמעות יומיומית לא פשוטה על היכולת למלא את המשימה הזו כקהילה וכפרטים.

"במצב הזה חייבים לדבר על הדברים בכנות ובאומץ. יש לערבה נקודות חוזקה ועוצמה

שצריך לשמר. הרוח של הערבה, החלוציות, ההתיישבות, האמונה שזה הדבר שנכון וצריך לעשות, זו עוצמה. הרוח של הקהילה הציונית והמעשית של הערבה היא זו שצריכה גם לשמור על האמונה גם כשקשה ועכשיו קשה. צריך גם להיות אמיצים ולומר שעכשיו שינויים

**אנחנו רק בהתחלה.
עוד הדרך ארוכה והשינוי
מגיע ממהלכים רבים
ומכיוונים רבים ושונים.
נתחיל בזה שהדימוי של
ירוחם היה תמיד במקום מאוד
קשה. דימוי פנימי ודימוי
חיצוני. שונה מאוד מהערבה
שתמיד הייתה בעלת דימוי
מאוד גבוה המחובר לתחושת
שליחות שזכתה לרוח גבית
חזקה ולתמיכה גורפת.**

הם לא בחירה אלא הם מה שצריך לעשות. אין ברירה. נקלעתם, שלא בטובתכם, למציאות לא פשוטה וזה הזמן לגייס כוחות ולהתמודד בכלים חדשים. לכאורה ברור שעליכם לצמצם את התלות של האזור בפלפל. אתם יודעים זאת טוב ממני. זה הזמן לחזק את התיירות והיזמות העסקית. תיירות היא מפתח חשוב לשינוי וככל שתצליחו להכניס יותר משפחות לתחום זה, כך תוכלו לפזר את הסיכונים ולהגדיל את סל הפרנסה שיבטיח הישארות של התושבים בערבה וקליטה של תושבים נוספים. בירוחם נדרשתי לצמצם את התלות של תושבי העיר בארבעה מפעלים שהיו מקור התעסוקה העיקרי של תושבי ירוחם. במידה שאחד המפעלים נקלע למשבר, יש לכך השפעה קריטית על היישוב. כשהדבר הזה היה ברור לי, קידמתי מספר פרויקטים שיצרו מקורות תעסוקה נוספים ביישוב (מלון,

מיכאל ביטון

בן 44, נולד וגדל בירוחם, שירת כקצין בחטיבת גולני, בעל תואר ראשון במדעי ההתנהגות ובספרות עברית ותואר שני בתכנית שוורץ לניהול, מגשר מוסמך

נשוי ואב לחמישה

בתפקיד ראש המועצה המקומית ירוחם משנת 2010

עליה בהקשרים חיוביים של בנייה, מפעלים חדשים, פרויקטים חינוכיים, ויזמות באופן כללי. הערבה היום בצומת לא פשוטה ויש מי שקוראים להפגין ולהוביל מהלכים פרובוקטיביים כדי להביא את דעת הקהל וכמובן את הממשלה, להתערב ולסייע.

”עזבו את התדמית. צריך לעבוד כדי לשנות את המציאות. התדמית היא תוצאה של מציאות. כשנבחרתי לראשות המועצה נכנסתי למועצה עם גירעון ענקי שמאיים לסגור אותה תוך חצי שנה. באו אליי ואמרו לי: 'לך תפגין, תבעיר צמיגים'. אני לא הסכמתי. מאבק ומחאה מחייבים תחכום ואסטרטגיה. אל תיפלו לבורות הטרוויאליים. מה זה להבעיר צמיגים ולסגור את היישוב? זה לא מעניין את אף אחד. מחאה אפקטיבית, מאבק אפקטיבי הוא כזה שמסמן את מי שאחראי ושיכול לקבל החלטות, לפעול איתו בטוב ואם זה לא הולך

שיש אבטלה שמקורה בהיעדר הכשרה. זה המקום שבו החינוך הוא המפתח. חינוך לצד הכשרה של מבוגרים. במסגרת הזו מתקיים גם הפרויקט של מרכז הרובוטיקה בירוחם. לפרויקט הזה יש חלק חשוב מאוד בתפיסה של יצירת סיכוי לעתיד טוב וסיכויים להתקדמות. אגב, כחלק משיתופי הפעולה שלנו בין המועצות המדריכים של מרכז הרובוטיקה מדריכים גם בחוגי הרובוטיקה בבית הספר שלכם בערבה.”

איך עושים שינוי

מיכאל נבחר לראשונה לראשות המועצה המקומית ירוחם בשנת 2010 לאחר שנים שהעיר נוהלה ע"י ועדה קרואה, שנים בהן עמרם מצנע מילא את תפקיד ראש המועצה מטעם משרד הפנים. מיכאל התמודד על תפקיד ראש המועצה וניצח. לפני חודשים ספורים התקיימו שוב בחירות בירוחם והוא נבחר לכהונה שנייה.

בבחירות האחרונות שבהן נבחרת שנית הייתה לך גם אפוזיציה לא קלה. את המהלכים שאתה מוביל יש גם מי שפחות אוהבים?

” נכון. לא כולם בירוחם בחרו בי ועם זאת אני אומר שעליי להיות רלוונטי גם למי שמתנגד לי ולדרך שאני מוביל. אני רוצה להיות רלוונטי לשלושים האחוזים שלא הצביעו עבורי. אני לא רוצה להסתפק באלו שתמכו בי. אני יודע מה עובר על אלה שלא בחרו בי. לכן אני משקיע בפרויקטים חברתיים שישפיעו לטובה על רווחת התושבים כולם. לא מספיק לשווק בתים. אי אפשר להסתפק בזה ולנוח. הנושא החברתי הוא המשימה הכי חשובה ואין הבדל בין תומכים למתנגדים בעניין הזה. הטיפול חייב להיות הוגן. אסור להנהגה להיות נקמנית. עם זאת אסור להנהגה להיות סמרטוט ועליה להקפיד על כללים ושוויוניות בטיפול בתושבים. מנקודת המבט שלי, בסופו של דבר הסוד הוא לא לנצח את הבחירות, הסוד הוא לנצח את המשימה.”

כמה חשובה התדמית של העיר? אני אגיד לך למה אני שואלת. קח את המקרה של העיר ערד לעומת ירוחם. מבחינה תדמיתית ערד היא עיר מרוסקת ולעומתה ירוחם היא עיר שיש לה תדמית של עיר בתנופה קדימה. ערד בכותרות בהקשר של סגירת מפעלים, שביתות, הפגנות, שריפת צמיגים וועדי עובדים שצועקים "איפה המדינה?". מצד שני אני רואה את ירוחם ושומעת

יזמויות הייטק, פיתוח של פארק ירוחם, צימרים וחברה כלכלית) שבכל אחד מהם מועסקים בין חמישה לעשרה עובדים. הגיוון בתעסוקה מקטין סיכונים ליישוב. לדעתי שם המשחק הוא הקטנת התלות במקור פרנסה אחד. בעיניי הצמיחה של קהילה היא שצריכה לעניין ראש מועצה. נדל"ן אינו המבחן. נדרשים כמה תנאים לצמיחה של קהילה. תנאי יסוד אחד הוא חינוך טוב. אף אחד לא יגדל ילדים במקום שאין חינוך טוב ואין חיי קהילה טובים. התנאי השני הוא מקורות פרנסה ולא רק בתוך העיר או במקרה של הערבה בתוך המושב. אני יוצר מציאות בירוחם שבה אדם גר בירוחם ומתפרנס בבאר שבע או בשדרות או בקריית גת. אמנם הוא נוסע שעה למקום העבודה שלו, אבל עדיין רוצה לגור בירוחם כי יש לו קהילה ואיכות חיים ובית זמין. בד בבד השקענו מאוד בביסוס המועצה כגורם מוביל בפיתוח מקורות פרנסה ותעסוקות. אחרי שעשינו את המהלכים האלו בשנים האחרונות, אנחנו מתחילים לקטוף את הפירות. משנת 1990 ועד 2010 לא נבנו בתים בירוחם. קיפאון. המדינה הפסיקה לבנות. הבתים האחרונים שהמדינה בנתה בירוחם היו לעולים מרוסיה. היום אנחנו בונים בירוחם 1000 בתים, כבר שיווקנו 600 ואנחנו נמצאים בתהליך לשיווק של עוד 2000 בתים בשנים הקרובות.”

משנת 1990 ועד 2010 לא נבנו בתים בירוחם. קיפאון. המדינה הפסיקה לבנות. הבתים האחרונים שהמדינה בנתה בירוחם היו לעולים מרוסיה.

ויש לזה ביקוש?

”בשיווק האחרון הצענו 146 בתים, מעל ל-600 מועמדים ביקשו לרכוש את הבתים. זו המציאות היום והיא תוצאה של עבודה קשה בכל המישורים.”

ובכל זאת מה ההשפעה שיש למשבר התעסוקה בנגב על ירוחם?

”המשבר התעסוקתי נוגע גם בירוחם. גם עם כל מה שאנחנו עושים בשנים האחרונות בירוחם, יש בירוחם מעל לעשרה אחוזים של אבטלה. כמו שאמרתי קודם, אנחנו עוד בתחילת הדרך של השינוי בירוחם. יש עוד הרבה עבודה. חלק מהתהליך הוא גם להבין

"אין רופא בלילה. מביאים תורם והמדינה מצטרפת למימון ההעסקה של הרופא. אין אמבולנס לטיפול נמרץ ואין פרמדיק, אותו הדבר - משיגים תורם לפרויקט ואחריו המדינה מצטרפת. נלחמים עם המדינה על כל דבר כדי שתצטרף. המדינה מצטרפת ולא יוזמת את המהלכים ואנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו לחכות למדינה. ממשלות שמתחלפות בתדירות גבוהה, יוצרות בהכרח חוסר יציבות. באופן כללי אין אסטרטגיה ברורה ובטח שאין אסטרטגיה כלפי הנגב. עד שהמצב הזה ישתנה, אנחנו מקדמים את היוזמות שלנו ואליהן המדינה מצטרפת. אבל, צריך לעשות את זה בהגדרה של צרכים ופרויקטים, לגייס תורמים או להשתמש במשאבי המועצה, עד שהמדינה תיכנס גם היא. התקווה היא שתקום ממשלה יציבה שיכולה ורוצה לעסוק באתגרים המהותיים והחשובים שאנחנו מתמודדים איתם בערבה, בירוחם ובכל הארץ".

משפיע כי נוצר הד ציבורי. בשורה התחתונה מול המדינה צריך לנהל מאבק מתוך עוצמה ובאופן ענייני. בכי לא עוזר. דרישות ברורות, המגיעות בדין ולא בחסד, הן המפתח".

בשורה התחתונה מול המדינה צריך לנהל מאבק מתוך עוצמה ובאופן ענייני. בכי לא עוזר. דרישות ברורות, המגיעות בדין ולא בחסד, הן המפתח.

מה המדינה עושה בירוחם, במה היא מעורבת?

"שיטת העבודה בירוחם היא שאנחנו 'מכניסים את המדינה להיריון'".

חסביר בבקשה.

בטוב, להיאבק בו עד לשינוי. לכל מאבק צריכה להיות כתובת ברורה. מאבק צריך לנהל תמיד מתוך עוצמה ולא ממסכנות. ניתן לראות את זה גם במאבק שירוחם ניהלה בוועדת הגבולות עם רמת נגב. את המאבק הזה ניהלנו גם בשיתוף פעולה מאוד מוצלח עם הערבה. הלכנו בקו ברור שהסביר את ההיגיון שבדרישות שלנו ואת חוסר הצדק שבמצב שהיה. נקטנו בכל דרכי מאבק מלבד הפגנות וסגירת כבישים, כי אז היינו שומטים את ההצדקה של המאבק שלנו והיינו הופכים לפורעי חוק, למסכנים ולקורבנות, וזה לא הסיפור בכלל. המאבק שלנו היה מגובה ערכית, משפטית ולא נגרר לפרובוקציות והוא הצליח. אני אומר לך שוב, לשרוף צמיגים לא משפיע על איש! בעל תפקיד כזה או אחר בירושלים לא מתרגש אם הפגנת נגדו. הוא יתרגש מאוד אם יוצג כמי שפעולה או אי פעולה שלו גרמה לנזק. יש לזה השפעה על מעמדו הציבורי והפוליטי. זה

לקראת נחיתה במנחת עין יהב - מטס פרידה

הטייס שלנו

רינת רוזנברג

עמי פורת הטייס - שהוא גם דייל הקרקע, צוות ההווי והבעלים של חברת התעופה 'אל-רום' - יצא לגמלאות ואחרי 30 שנים שבהם הוא מפעיל את קו הטיסה עין יהב-שדה דב, תולה את הכנפיים. ראיון פרידה מהטייס של הערבה

צילום: עומר פורת

הוותיקים בערבה הכירו אותו בתפקידו זה. הוא נפטר לפני שנים עשרה שנים. בתחילת הדרך הפעילה החברה טיסות אזרחיות לסיני משדה תימן. אני הצטרפתי לחברה באופן רשמי עם שחרורי מצה"ל בשנת 1972. החיבור לערבה היה ביוזמת אבי. הגענו לערבה ב-1985 לפגישה עם ראש המועצה דאז אילן אורן ונכנסו לחתונה הזו עם הערבה. הפעלנו את הקו לערבה במשך שנתיים, ואז הפסקנו ונכנסו מפעילים אחרים. חזרנו להפעיל את הקו בשנת 1989 ומאז הקו הופעל על ידי חברת 'אל-רום'.
"לאורך השנים עבר הקו שינויים רבים. החל

באופן קבוע ללימודים בכל שבוע והם היו חלק בלתי נפרד מהשבוע שלי. הייתי מעודכן בכל דבר שקרה בערבה. הרגשתי שאני חלק מהערבה. כן, אני אדם אמוציונלי, ומבחינתי קו הטיסה הוא חלק ממפעל משפחתי. המעורבות בכל מרכיבי הפעילות של הפעלת הקו הם מבחינתי מאוד אישיים ורגשיים".

ביום כזה במזג האוויר של היום לא צריך לחשוב על ללכת לקשור את המטוס. זה חופש שלא הכרתי.

מפעל משפחתי

"אבא שלי קלמן פורת ואני הקמנו את חברת 'אלרום' בשנת 1969. אבא שלי היה מהמחזור של שי בן אליהו והוא היה מהנדס מחוז הנגב במשרד השיכון ונשיא לשכת המסחר בבאר שבע. בעקבות תפקידו יש רחוב בבאר שבע הקרוי על שמו. במסגרת תפקידו במשרד השיכון היה אבי אחראי על בניית רבים מהבתים בערבה. הוא היה מאנשי החזון שראו ביישוב הנגב משימה ראשונה במעלה.

אני פוגשת עת עמי בביתו ברעננה. תיאמנו להיפגש ואף חשבנו שניסע יחד לשדה דב, רצה הגורל ונקלענו ליום של סופת חול שכיסתה את כל הארץ. "תראי, במשך כל חיי הבוגרים, ביום כזה הייתי קודם כל חושב אם אפשר לטוס או לא, אם צריך לבטל טיסה ומה המשמעות של הביטול. היום, חצי שנה מאז שהעברתי את החברה ואת קו הטיסה לבעליה החדשים, אני כבר מסתכל על ההשפעה של מזג האוויר הזה בהקשרים אחרים לגמרי".

מכירת החברה והפסקת הטיסות של עמי לערבה היו מהלכים דרמטיים במיוחד. עבורו מדובר בדרך חיים שנמשכה שלושה עשורים.

"כשהיה גלעד לבני מנכ"ל החברה לפיתוח, הוא אמר לי פעם שאני מתייחס אל הקו בצורה מאוד אמוציונלית, והוא צדק. אני ראיתי בערבה יותר ממקור פרנסה. היה לי קשר עמוק עם המקום, ואני זוכר גם תקופות שהיינו עושים אירועים במנחת, טיסות מיוחדות והבאה של אורחים לערבה. ליוויתי תושבים מהאזור שטסו עם הקו לטיפולים רפואיים. בטיסות ניהלנו שיחות ארוכות ומאוד אישיות ועמוקות. להבדיל, היו גם נוסעים שטסו איתי

עמי (עמישי) פורת

בן 65, מתגורר ברעננה עם אשתו נורית וירדן, בת הזקונים, שרת כטייס בחיל האוויר, השתחרר בשנת 1972 והמשיך לשרת במילואים פעיל עוד 24 שנים. שני בניו משרתים גם הם כטייסים בחיל האוויר.
משהו נוסף: מורה דרך מוסמך.
למד כלכלה וגיאוגרפיה.

הסוגים של התנהגויות ואנשים. אני למעשה הייתי במעמד שונה - מחד גיסא אני קשור ומאידך גיסא אני בא מבחוץ. הדבר דומה במידה מסוימת למעמד של נהג בוס, מעמד המאפשר לך להיות איש סוד על בסיס קשר חיובי, אישי ואנושי. לא נתקלתי במצבים של קונפליקט עם מישהו בשנים שעבדתי עם הערבה. כן ראיתי קונפליקטים שהיו באזור."

יש לך בטה סיפורים ואירועים שאתה זוכר באופן מיוחד?

"מטבע הדברים סיפורים חריגים הם כאלה הקשורים בתקלות ובעיות בטיסה, ובתחום שלנו נעדיף תמיד שלא לדבר עליהם... אני יכול לספר שהיו לנו מקרים בודדים של נחיתות חירום שנחתו בשלום. אחת הייתה בשל התראת שווא. היה מקרה שנוסעת פתחה בטעות את חלקה התחתון של דלת היציאה האחורית של המטוס במהלך הטיסה. זו הייתה דרמה של ממש. בסרטים מצב כזה הוא מצב שבו הכול נשאב החוצה מהמטוס. במטוס שלנו אין לזה השפעה כזו כלל, ובכל זאת זה לא שינה את העובדה שזה יצר לחץ היסטרי בקרב הנוסעים. הסברתי שאין סכנה כזו וביקשתי מהנוסעים להתקדם לקדמת המטוס. זה לא היה קל לשכנע אבל בסופו של דבר הכול נגמר בשלום. בעקבות המקרה הזה הסדרנו מנגנון בטיחות שלא יאפשר למקרה כזה לחזור על עצמו. לי היה חשוב תמיד שלאנשים תהיה חוויית טיסה טובה

שהערבה אינה שונה במהותה מכל קבוצה מבודדת אחרת שאני מכיר. גרתי בחיי בשני מושבים - בן שמן ועולש, וזו נקודת ההשוואה שלי. אני יכול לספר לך שבשנת 1992 אשתי ואני שקלנו ברצינות לבוא לגור בערבה. אני מאוד אוהב את הערבה ואני קשור לדרום. מגיל שלוש ועד שהתגייסתי גרתי בבאר שבע.

ליוויתי תושבים מהאזור שטסו עם הקו לטיפולים רפואיים. בטיסות ניהלנו שיחות ארוכות ומאוד אישיות ועמוקות. להבדיל, היו גם נוסעים שטסו איתי באופן קבוע ללימודים בכל שבוע והם היו חלק בלתי נפרד מהשבוע שלי. הייתי מעודכן בכל דבר שקרה בערבה.

הדרום לא זר לי. מההיכרות שלי ומשיחות שהיו לי עם אנשי הערבה לאורך השנים נאמר לי וגם ראיתי שהגרעין הראשון של מקימי הערבה הוקם מאנשים לא שגרתיים, שלא לומר חריגים, עם צורך לביטוי ועשייה שונה מהמקובל. יש לתושבי הערבה גם התנהגויות "שונות", כמו להגיע לתל אביב בחורף בסנדלים ועוד כל מיני ביטויים חיצוניים שונים ומשונים. אבל לא רק חיצוניים. בערבה נתקלתי בכל

בתקופת הזוהר של הקו שבה התקיימו ארבע עשרה טיסות בשבוע, כולל טיסות בימי שישי וראשון וטיסות ייעודיות למתנ"ס. לאורך השנים הקו פעל בסבסוד משרד התחבורה והיו בו עליות ומורדות. המורדות הביאו לכך שהיה צורך לקצץ במספר הטיסות השבועיות, ובשנים האחרונות אנו עומדים על ארבע טיסות שבועיות. היה ניסיון לפני שנה להוסיף עוד שתי טיסות שבועיות, אלא שהתוספת לא הצדיקה את עצמה בפועל והייתה נטל תקציבי על המועצה. לכן הוחלט לחזור למודל הפעילות של ארבע טיסות בשבוע שהתרכזו ביום שני וביום חמישי. המשבר הגדול ביותר בהפעלת הקו היה לפני שלוש שנים כשמשרד התחבורה עצר את הסובסידיות של קווי הטיסה עקב שינויים שהכניס משרד התחבורה. אחרי המשבר הזה שרדו שני קווי טיסה - הקו לערבה והקו לראש פינה, וזאת בגלל שיש להם נחיצות ברורה ואין להם אלטרנטיבה דומה או קרובה."

כמי שנעזרה בשירותי הקו בקביעות בשנתיים הראשונות שלי בערבה, למשתמשים בקו הטיסות יש הווי ובעיקר תחושת ביתיות מאוד חזקה. זה קשור גם לדינמיקה האישית איתך ולתחושה שזהו קו "פרטי". אני בטוחה שגם אתה מתבונן על תושבי הערבה דרך ההיכרות איתם כנוסעים.

"מההיכרות שלי לאורך השנים אני יכול לומר

צילום: עומר פורת

עמי פורת לאחר הנחיתה במנחת עין יהב במטס הפרידה

צילום: עומר פורת

מה אתה עושה בימים אלה?

"בפסח יסתיים באופן מלא המהלך של מכירת החברה. עד אז אעסוק מעט בעניינים הטכניים אבל בעיקר אני מתרגל לזמן הפנוי ונח. הפעלת הקו הייתה פעילות שכשאתה בתוכה אתה מגויס אליה באופן מלא. זו אחריות גדולה שכוללת טיפול בכל המרכיבים הטכניים, הפרסונאליים ובהטסה עצמה. מסתבר שזה די סוחט ושוחק ואני מבין את זה היום, בימים כמו מזג האוויר של היום, אני לא צריך לחשוב עוד על ללכת לקשור את המטוס. זה חופש שלא הכרתי."

את הפעילות של הקו לאורך השנים ליווה וגיבה צוות הקרקע המסור בערבה שכלל את אשר אלימלך, אברהם קחון ועמוס אלון (אביטבול). היום כאמור הקו פועל ע"י חברת "עייט" וממשיך לפעול ביום שני וביום חמישי.

רק כשנחתי הבנתי שהקול של המנחת לא סתם היה לי מוכר. המנחת היה בני עומר והוא חיכה לי בשדה בעין יהב. בחזרה לתל אביב קיבלתי הנחיה מהבקר לטוס בקו ישר מהמנחת בעין יהב לאשדוד שזה תוואי טיסה חריג ולא מקובל. במהלך הטיסה עשו לי פרידה על רשת הקשר האווירי והקריאו לי ברכה מהערבה ומהקו כך שכל מי שהיה בטווח הטיסה באותו זמן שמע והשתתף. במגדל הפיקוח בשדה דב ישב בני השני והוא הנחית אותי בשדה. כבר אמרתי שאני רגשן, זה היה מרגש עד דמעות. בנחיתה חיכה לי שטיח אדום, זרקורים נדלקו, לזה נוספו גם כל החברים, המשפחה והשותפים לטיסות שבאו להרים כוסית ולהחליף לי את הדרגות לדרגות זהב. אחרי האירוע הזה, אני מרגיש שלא צריך עוד כלום. זו הייתה סגירת מעגל וסיום נכון. נפרדתי בצורה שהתאימה לי."

מבחינתי זה יותר חשוב מהכול. הקפדתי תמיד על לוח זמנים קשיח וקיבלתי גיבוי מוחלט להקפדה הזו מראשי המועצה לדורותיהם."

טיסת פרידה

"טיסה אחרונה, מטס פרידה התקיים והיה מרגש מאוד. לטיסה הזו הזמנתי את אלי אריה גליקמן שטס איתי גם בטיסה הראשונה בקו להתלוות אליי. הוא גם צילם את הטיסה כולה. ללא ידיעתי הוא גם עשה לי הפתעה. זה התחיל בטיסת בוקר מעין יהב לשדה דב, שם חיכו לי כמה מהנוסעים הקבועים והוותיקים שהפתיעו אותי ובתיאום עם חברת 'עייט' שקנתה ממני את החברה. זה היה מאוד מרגש אבל השאיר לי גם תחושת החמצה מסוימת שהפרידה נעשית דווקא ע"י החברה שקנתה את 'אל-רום'. בטיסת הערב לערבה היו כמה סימנים מוזרים שלא נקלטו אצלי לגמרי,

שיר שוורץ, פארמדיקית במוקד הרפואה הדחופה בערבה

בריאות במוקד

אבידור צבי

אחרי כמעט שנתיים של פעילות המוקד לרפואה דחופה בערבה, אבידור צבי מצוות הפרמדיקים ומי שהיה למעשה ב"גרעין הראשון" של המוקד לרפואה דחופה בערבה, מספר על הקמת המוקד מנקודת המבט של הפרמדיקים המפעילים אותו

הבריאות, כתיבת נהלי עבודה, הרכבת רשימות ציוד תרופות והתכתבויות בלתי פוסקות. קרני לב הייתה אשת הקשר שלנו והגורם המקצועי. היא גם ליוותה אותנו יחד עם נעמי בקר לאורך כל שלבי הגיבוש וההקמה עד חודש יוני 2013, מועד פתיחת קו הטלפון של המוקד ותחילת הפעילות שלו.

מחפשים אנשי צוות שיהיו מוכנים לעבוד בערבה. אשקר אם אומר שקפצתי על המציאה. התגובה שלי הייתה יותר כמו: "נראה לך שאגור בלב השממה?"

זה באמת קורה

רון טולדנו היה הראשון לאייש את המוקד בעשרת הימים הראשונים להקמתו. לאחר מכן הגעתי אני למשמרת ראשונה. העבודה הייתה רבה. כבר מראשיתו של התהליך לקחתי על עצמי בעיקר שני תפקידים - סידור המוקד והגדרת הנהלים. הימים הראשונים עברו, פניות רבות ומענה רציף של המוקד ניתנו. בכל יום למדנו משהו חדש על אופן הטיפול והמענה ועל צורכי התושבים. החכמנו, כתבנו ושיפרנו את השירות של המוקד לפי הצורך. לכולנו, לכל צוות הפרמדיקים, היו הימים הראשונים מעט מוזרים. רחוק מהבית, לבד. זו הייתה בחירה שיש בבחינת שליחות אמיתית. תחושת השליחות הזו עוזרת בפעמים שהבדידות והריחוק מעיקים.

לאחר כשמונה חודשים ובשיתוף מנהלת הפרויקט עירית שחר, רכזת בריאות וגיל שלישי, התמנתי לפרמדיק אחראי במוקד, תפקיד שיש בו אחריות ואתגר רב. באחריות לבצע בקרה על הטיפול ועל הפעילות השוטפת של הפרמדיקים במוקד הן מבחינה מקצועית והן מבחינה מנהלתית. עבור צוות הפרמדיקים אני איש הקשר והמענה הראשוני לכל סוגיה, בעיה ושאלה.

השעות והימים הרבים בשנתיים שחלפו מהקמת המוקד אפשרו לי להכיר את הערבה, את המקומות, את התושבים ואת הקהילה החמה כאן. ההכרות והמעורבות הן שגרמו לי להתאהב בה כל כך, להרגיש חלק ולקחת אחריות ותפקיד מרכזי בפעילות המוקד הרפואי. כל שמונה חודשים בערך מתרענן מעט הצוות הרפואי במוקד. עלינו לאתר את הפרמדיקים הטובים ביותר מבחינה מקצועית ואישית,

ממוקד מיראז'. בסיוור זה נאמר לה כי הם מחפשים אנשי צוות שיהיו מוכנים לעבוד בערבה. אשקר אם אומר שקפצתי על המציאה. התגובה שלי הייתה יותר כמו: "נראה לך שאגור בלב השממה?" ובכל זאת, שאלתי באיזה יישוב מדובר. קצת להט של ציונות ומשימת יישוב הנגב נשארו בי מימי בה"ד 1 ומקורס קצינים, והם שהביאו אותי לומר לשי שיש על מה לדבר. יצאנו יחד למסע. הבנו שלא מדובר בעוד עבודה במוקד רפואי, אלא בפרויקט בשלבי גיבוש והקמה, באתגר שבו אנחנו מתחילים מאפס, בגרעין חלוצי שיהיה מעורב הלכה למעשה בקביעת הפעילות ודפוסי העבודה של מוקד הרפואה הדחופה בערבה. אחרי מספר שיחות עם נעמי בקר, עם קרני לב ועם שבע היקרות, ולאחר שגוגל מפות הראה לנו עד כמה מרוחקת הערבה מכל מוקד עירוני ובכלל, החלטנו להגיע לפגישה ראשונה בערבה ולראות מקרוב במה מדובר ומה גודל המשימה. חיפשנו חבר נוסף, קרוב ואחראי שיצטרף אלינו וכך גייסנו את רון ששירת גם הוא אתנו בצבא.

חומה ומגדל

נפגשנו בבאר שבע, בירת הנגב, ונסענו יחד לספיר. שם פגשנו לראשונה ומקרוב בשמש היוקדת ובחלק מהצוות הרפואי ביישובים. ניסינו להבין תחילה איזה שירות קיים בערבה ואיך הדברים פועלים. מהפגישות ומהשיחות למדנו שאנחנו בעצם נמצאים בעיצומו של מבצע "חומה ומגדל". יש רעיון, יש כוונה, ויש הגדרה שמנחה את כל המעורבים: כולם הולכים להקים ולהפעיל מוקד שייתן מענה רפואי 24 שעות ביממה שבעה ימים בשבוע לתושבי הערבה. איך זה יפעל? מה הציוד הנדרש? מי הצוות הנדרש? איזה אופי יהיה לשירות שייתן? כל השאלות הללו היו חלק מהתהליך ואנחנו היינו חלק ממנו, וכפי שנעמי הגדירה לנו: "תגידו מה צריך ואנחנו נדאג לדברים, אבל בחודש מאי אנחנו רוצים לפתוח את המוקד". חזרנו הביתה ובנסיעה היינו קצת המומים. לא הבנו לגמרי איך עובדים הדברים, אך עם זאת הבנו את הדבר הכי חשוב - ישנו צורך עצום למוקד הזה בערבה, יש צוות עם המון מוטיבציה והמון נשמה ורצון לנתנה ועומדת לפנינו דרך חדשה - הקמה של משהו חדש. בתהליך הזה יש לנו אחריות רבה ותפקיד מרכזי בהגדרת הפעילות של המוקד. בשבועות אחרי הפגישה בערבה, חילקנו בינינו את המשימות: קריאת התקנים של משרד

צילום: רינת רוזנברג

ל פני כשנתיים קיבלתי שיחה מחברתי הטובה שי. אני מכיר את שי מימי השירות הצבאי, מסיום קורס הפרמדיקים הצבאיים מספר 16 ועד שחרורנו מהצבא בתום מבצע "עמוד ענן". שמרנו על קשר קבוע של שיחה שבועית ומפגש מדי פעם, בהתחשב במרחק הפיזי שהיה בינינו. שי גרה במיתר שבדרום ואני במזכרת בתיה שבשפלה.

מחפשים פרמדיקים... בערבה

בתחילת חודש אפריל 2013, מתקשרת אלי שי בהתלהבות ומספרת לי שמצאה לנו עבודה חדשה, "עבודה ושליחות קטנה", אמרה. בהרמת גבה שאלתי אותה במה מדובר, הרי אני בשפלה והיא בדרום. בתשובתה היא הסבירה לי שבמקום כלשהו בערבה רוצים להקים מוקד בדומה למוקד שבו היא עובדת (מיון קדמי מיראז' בדימונה). קבוצה של מנהלים מהערבה הגיעה להתרשם

צילום: רינת רוזנברג

שיר שוורץ וד"ר מיכאל ריבקין במוקד

חילקנו בינינו את המשימות: קריאת התקנים של משרד הבריאות, כתיבת נהלי עבודה, הרכבת רשימות ציוד תרופות והתכתבויות בלתי פוסקות. קרני לב הייתה אשת הקשר שלנו והגורם המקצועי וליוותה אותנו יחד עם נעמי בקר לאורך כל שלבי הגיבוש וההקמה עד לחודש יוני 2013, מועד פתיחת קו הטלפון של המוקד ותחילת הפעילות שלו.

צוות המוקד

אבידור צבי

בן 24, ממזכרת בתיה וכעת מתגורר בבאר שבע. שירת בצבא בתפקיד קצין רפואה בתקן רופא גדודי ופיקד על קורסים, פיתח וכתב מערכי לימוד בבית הספר לרפואה צבאית. לאחר השירות הצבאי עבד כמנהל משמרת במוקד רפואי בחברת נטלי ובהדרכת רפואית.

סטודנט להנדסת בניין במכללת "סמי שמעון" ב"ש, פרמדיק אחראי במוקד. עובד במוקד בערבה מיוני 2013

שיר שוורץ

בת 23, מאשדוד, עובדת במוקד הלילה באשדוד, שירתה כפרמדיקית מילואימניקית ב"צוק איתן" - עובדת במוקד בערבה מדצמבר 2014

שי זילברצוויג

בת 24, ממיתר, סטודנטית לביוטכנולוגיה באוניברסיטת בן-גוריון, עובדת כפרמדיקית, משלבת את העבודה במוקד הרפואה במיראז' דימונה ובערבה. עובדת במוקד בערבה מיוני 2013

רון טולדנו

בן 25, מירושלים, סטודנט ל"יחסים בינלאומיים" באוניברסיטה העברית, עובד ב"טרם" - מוקד הרפואה הלילי בירושלים עובד במוקד בערבה מיוני 2013

דנה אוהיון

בת 23, מחיפה, שירתה כפרמדיקית מילואימניקית ב"צוק איתן" עובדת במוקד בערבה מפרברואר 2015

ולשכנע אותם להצטרף לצוות המוקד בערבה. על פי רוב אנחנו מצליחים במשימת השכנוע. אנחנו עוד לומדים כל יום איך הדברים עובדים בערבה. כאן הם עובדים אחרת. השנה הראשונה הייתה לא קלה. חשוב היה ליצור אמון בינינו לבין התושבים ולבסס את האמון במקצועיות וביכולת של הצוות לתת מענה לכל מקרה חירום רפואי בעזרת הציוד והידע העומדים לרשותנו. אחת המטרות להקמתו של המוקד הייתה ועודנה להפחית מהצוות הרפואי המקצועי והמסור הפועל ביישובים את עומס הפניות.

עברו שנתיים (כמעט...) והמוקד עבר לאחרונה למבנה המרפאה האזורית החדשה. השגרה שלנו נמשכת ומתעצבת. עברנו את השלב החלוצי. "חומה ומגדל" הוקמו ואחריהם כל מרכיבי המוקד. הכול פועל, הצוות יציב ואני חושב שהתרגלנו למקום והתושבים והצוות הרפואי התרגלו אלינו. נשאר להמשיך ולשמור על מקצועיות, והכי חשוב לשמור על הבריאות.

תיאום מוקדם) בין השעות 19:00-23:00. המוקד פועל במימון משרד הבריאות, קופת חולים כללית והמועצה האזורית הערבה התיכונה (באמצעות החברה לפיתוח הערבה) ומנוהל ע"י מחלקת הבריאות במועצה. השירות במוקד ניתן למבוטחי כל קופות החולים, לתושבים ולעוברי אורח. בחודש ממוצע המוקד נותן מענה ליותר מ-130 פניות.

פניות למוקד 052-5450777 מכל טלפון, 7777 ב VPN. במקרי חירום מסכני חיים יש לפנות למד"א 101 מכל טלפון. עירית שחר, רכזת בריאות

מוקד הרפואה הדחופה פועל בערבה מיוני 2013. המוקד הוקם לפי הנחיות ונהלים מקצועיים שגיבש משרד הבריאות במטרה לצמצם את הפערים בתחום הבריאות בין המרכז לפריפריה. צוות פרמדיקים מאייש את המוקד, עובד כמשמרות ומקבל תמיכה מקצועית הן מהאחיות ביישובים והן משני הרופאים באזור - ד"ר מיכאל ריבקין וד"ר אודי הר שמש. בהתאם לאופי הפנייה ניתן טיפול או הפניה לגורם מקצועי באזור או מחוצה לו. המוקד פועל בכוננות טלפונית 7 ימים בשבוע 24 שעות ביממה ופתוח לקבלת קהל (ללא

**המרכז לרפואה
דחופה ספיר**

מלא הטנא שוק ירקות ופירות אורגניים

בכל יום חמישי בין השעות 15:00-20:00 מתקיים שוק של תוצרת אורגנית בבית האריזה שלנו בעין יהב, היישר מהשדה שלנו לצלחת שלכם.

הזמנות במייל שלחו לנו מייל, ובמייל חוזר תקבלו את רשימת הירקות והפירות הטריים לאותו שבוע. ההזמנה שלכם תחכה אצלנו.

חממה מדברית אורגנית

משלוחים ליישובי הערבה ומשלוח מרוכז לצוקים - לטבע בוקיש

חומשים
גמאלון וסאלחה

רונית ותומר טנא
משק 166 עין יהב
tene@arava.co.il

0523-666606
0528-360088
0522-913379

משרדים וחללי תעסוקה להשכרה באיזור התעשייה בספיר

החברה לפיתוח ובנין הערבה משפצת בימים אלו משרדים באיזור התעשייה. השיפוץ צפוי להסתיים במאי 2015 ומחירי השכירות לתושבים יהיו אטרקטיביים במיוחד!

מחיר מבצע ל-4 הראשונים! 300 ₪ לחודש עבור משרד בגודל של כ-20 מ"ר

* המחיר לא כולל מע"מ.

לפרטים נוספים ניתן לפנות לגלי כהן | 054-4265265 | galic@arava.co.il

Nana Events

עשינו עסק

מדבר מארח

מי אנחנו?

שחר (39) וניב (39) מתגוררים בצופר בשנה האחרונה. יחידי סגולה ש'הצפינו' לערבה. הגיעו אחרי שנים של מגורים באילת ובקיבוץ יהל. הורים לשלושה ילדים רות (4.5), אביהו (9) וחווה (חודשיים). שחר עובדת בניהול ושיווק של העסק וניב גם פקח מזיקים.

מאין הרעיון?

הכול התחיל בבית. גרנו ביהל וחיפשנו בית גדול ונוח לגור בו באחד מיישובי הערבה. נתקלנו במודעה של בית להשכרה בצופר ועברנו לגור בו עוד לפני קניית העסק. חברה שלי מעידן התקשרה אליי בוקר אחד וסיפרה שראתה מודעה על מכירה של חברה להשכרת ציוד בערבה. אני וניב, שנינו היינו מלאי רעיונות ליזמויות בתחומים שונים, והרעיון של עסק כזה, שיכול להתפתח ולצמוח, ולהכיל בתוכו רעיונות חדשים שלנו- קסם לנו.

איך העסק מתנהל ביומיום?

יונת, אחות של ניב, שנמצאת בכפר יהושע מקבלת את הפניות וההזמנות לאירועים. אני עובדת מהבית על ניהול, שיווק וקידום העסק. ניב אחראי על החלק הטכני בשטח, הוא הנהג, כך שהוא מגיע עם הציוד לפני האירוע ואוסף אותו בסימו. באירועים אנחנו משתדלים להעסיק תיכונסטים בני הערבה, אני רואה בזה חשיבות גדולה, להוסיף מקומות עבודה עבורם ולאפשר את החינוך לערכי העבודה. חרתנו על דגלנו לעשות כל שביכולתנו להוריד את סף המתח והלחץ מבעלי האירועים, לכן אנחנו משתדלים להביא את הציוד למקום יום קודם ולראות שהכול מסודר.

רגעי שיא?

בספטמבר היו לנו שתי חתונות ביומיים רצופים, ביוטבתה וביהל, כל אחת של 240 אורחים. לא היה לנו מספיק ציוד לשני האירועים והיינו צריכים להעביר את הכול מהחתונה הראשונה לשנייה.

תעודת זהות:

שם העסק: נענע ארועים

יישוב: צופר

מספר טלפון: 052-3420720

נתנו לנו ביוטבתה מקום לשטוף את הכלים, כל הלילה עבדנו וניקינו ובבוקר החתן והכלה התעוררו לציוד מוכן כמו חדש.

שאיפות לעתיד?

התחלנו להפיק אירועים- מאלף ועד תו. הכול כולל הכול. אנחנו מאד רוצים להתמקד בשמחות, באירועים גדולים ובקייטרינג. אנחנו מקשרים בין ספקי המשנה ויוצרים ללקוח חבילה מוכנה.

חשוב לנו לשמור על יושר והגינות ועל טובת הלקוח ואנחנו מציעים ללקוח את מחירי הספקים ולא מרוויחים מהם.

מבצע לפסח בנענע

הובלה בחינם

לכל מקום, אילת עד ים המלח, מצפה רמון

תחרות תמונות בפייסבוק

לאחר ליל הסדר - תמונה עם הציוד שלנו שתגרוף את מספר הלייקים הגבוה ביותר- תקבל החזר כספי מלא! חפשו אותנו בפייסבוק!

עם קרח או בלי?

(לא משנה. העיקר שתעצור להתרענות) חושבים חיים ושומרים על ערנות לאורך כל הדרך:

לפני - יוצאים לנסיעה ארוכה? חשוב לתכנן את מסלול הנסיעה ואת מקומות המנוחה בדרך. מומלץ להצטייד בקפה ובמשקאות מעוררים. במידה וערים שעות רבות, כדאי להימנע מנהיגה במיוחד בשעות הלילה. בדרך - אם חשים עייפות או שנעצמות העיניים, עוצרים להתרענן במקום מוסדר ובטוח - שותים קפה או משקה מרענן ונחים כרבע שעה. אגב, חלון פתוח ורדיו אינם עוזרים בהפגת העייפות

למידע נוסף: www.rsa.gov.il

חושבים
חיים

הרשות הלאומית
לבטיחות בדרכים

המועצה האזורית
הערבה התיכונה

צפר צמרת - על ציפורים וחיות אחרות

קטה סנגלית

עודד קינן

קטה סנגלית

צילום: מידד גורן

ומשה היכה בסלע וייצאו ממנו מים...

שלוש דקות. זהו אולי המקרה הקרוב ביותר ליניקה אצל עופות... וכאן הזכרים הם שנושאים בעול. לאחר כחודש כבר מסוגלים האפרוחים לעוף בכוחות עצמם ולאחר כשלושה חודשים כבר מגיעים למשקל של בוגר.

אם כך, אני מציע כי הסלע שבו הכה משה רבנו היה בעצם זכר קטה שסה"כ רצה להשקות את אפרוחיו במעט מים!

בשני העשורים האחרונים חלה ירידה ניכרת בכמות מיני הקטות בארץ, כנראה בגלל אבדן בתי גידול, פעילות צבאית ענפה ופיתוח חקלאי. רשות הטבע והגנים יחד עם מרכזי צפרות של החברה להגנת הטבע (ובראשם מרכז צפרות רמת נגב) עורכים מדי שנה סקרי קטות על מנת לאמוד את גודל האוכלוסייה. בארץ ידועים חמישה מינים של קטות (מתוך 16 מינים המשתייכים לשני סוגים במשפחה): קטה סנגלית הנפוצה באזורנו; קטת כתר הנפוצה גם היא בערבה אך קל יותר לראותה באזור נחל פארן והמישר; קטה גדולה וקטה חדת זנב הנפוצות בנגב המערבי; והקטה ההודית שניתן לראות אך ורק באזור אילת.

הדגמים הצבעוניים הייחודיים לכל מין והרגלי השתייה של הקטות הופכים אותן ליעד תצפית מבוקש לצפרים המגיעים לאזור מכל רחבי העולם. מרכז הצפרות בחצבה לוקח חלק פעיל בסקרי הקטות בנגב וצוות המרכז עוקב באופן סדיר אחר הקטות ומקורות המים אליהם הן מגיעות. במידה שאתם מעוניינים לצפות בציפור מופלאה זו, אתם מוזמנים ליצור קשר עם מרכז הצפרות בחצבה, ב"ס"ש חצבה בטלפון 08-65815456/76.

בכל בוקר (הזמן המדויק משתנה בין מין למין) יוצאות הקטות לעבר מקור מים קבוע, הן עפות בקבוצות תוך השמעת קריאות רמות, כנראה על מנת למשוך פרטים נוספים שיבואו ויצטרפו לטקס השתייה, מדוע? מפני שהסיכוי של פרט להיטרף בלהקה גדולה נמוך בהרבה משל פרט שמגיע לשתות לבד או כחלק מלהקה קטנה. כך נאספות להן עשרות עד מאות קטות, המגיעות ממרחקים גדולים ושמות יחדיו. ברגע שהקטות מתכנסות באתר השתייה, ולאחר שהן מוודאות כי לא נשקפת להן סכנה, הן טובלות את גופן במים ומתחילות לשתות בקצב מהיר ביותר ללא הפסקה עד שהן מתמלאות בכמות שתספיק להן למשך כל היממה הקרובה, לאחר מכן מבלה הלהקה עוד משך זמן ארוך (עד שעתיים) סביב מקור המים ולבסוף עפה לשחר מזון באזור.

אך לא רק ההסוואה המדהימה וקצב השתייה המהיר הופכות את הקטות למועמדות מצוינות לתפקיד הסלע שבו הכה משה, אלא גם הדרך שבה הן משקות את האפרוחים מפתיעה במיוחד. הקטות מקננות בגומות על הקרקע ועונת הקינון ארוכה, היא מתחילה באביב ונמשכת לתוך הקיץ ולעתים אף עד הסתיו. האפרוחים בוקעים פקוחי עיניים ועוטי פלומה וזמן קצר לאחר בקיעתם הם כבר עוזבים את הקן ומתחילים לשחר מזון באופן עצמאי, אך מכיוון שאינם מסוגלים עדיין לעוף, ההורים הם שמספקים להם את המים בדרך ייחודית. עם תום שתיית הבוקר, רוכנים הזכרים אל המים וטובלים את נוצות החזה שלהם במים, נוצות אלו בעלות מבנה ספוגי ויכולות לאגור כמויות רבות של מים, לאחר מכן עפים הזכרים אל האפרוחים ואלה מכניסים את ראשם בין נוצות ההורה ומוצצים את המים במשך שתיים

מפגש עם להקת קטות גורם לי לתהות אולי משה רבנו טעה ובעצם הכה ציפור שנראית כמו אבן, ומלאה במים...

בוקר קיצי בערבה, הטמפרטורה עולה ואיתה האוויר החם, אני מרים את המשקפת ומביט במישורי הצרירים בשמורת שיזף. המיראז', שנוצר משבירת קרני השמש באוויר החם העולה מהקרקע, מייצר אשליה כאילו האבנים נעות... אבל רגע, הייתכן כי חלק מהאבנים באמת נעות? אני מייצב את אחיזתי במשקפת, מרכז את מבטי ומבין שזו אינה אשליה. קבוצה של עופות שמנמנים, שנראים כמו אבנים בשטח, מהדסת ברחבי המישור המתלהט. אלו הן קטות סנגליות, מין אחד מחמשת מיני הקטות החיות באזורנו, ואחת מציפורי המדבר היפות והמיוחדות שחיות באזור. כאשר אני מתקרב מעט אל הלהקה הן פורשות כנפיים במהירות מרשימה ומתחילות לעוף במהירות תוך קריאות רמות: "קא טא" "קא טא", ואני חושב לעצמי שזה מאוד מתחשב מצידן לצעוק את שמן לצפר המנסה לזהות אותן (הרבה יותר נוח מלהתחיל לחפש במגדיר).

הקטות שייכות לסדרת הקטאים (Pteroclidiformes), משפחת הקטיים (Pteroclididae) ופירוש השם הלטיני הוא "כנף הדוקה". למרות ההסוואה המושלמת, הקטות עטויות בצבעים יפהפיים (במיוחד הזכרים). התצפית בלהקת הקטות שנעו על מישורי הצרירים בשמורת שיזף הייתה אמנם יפה, אך מי שבאמת מעוניין לצפות בהן במלוא תפארתן צריך לחפש אחר מקור המים שלהן. כאוכלות זרעים, התפריט של הקטות הוא כמעט נטול נוזלים והן זקוקות למים על מנת להתקיים.

בנעלי בית

שחר איתני

”האהבה הזאת שלנו בונה לנו חדר... ויש בו כל מה שרציתי בדיוק” עברי לידר

יום חמישי, 11:00 בבוקר.

פשטות וביתיות. הבית נמצא בשכונת הקרוואנים (רחוב הצעירים) במושב צופר.

סדר יום: יותם יוצא בבוקר לשדה, הוא מגדל 30 דונם פלפל, מתוכם 10 דונם אורגני. שלומית נשארת עם הילדים. השאיפה היא שאחרי הצהריים יתחלפו ושלומית תקבל מספר שעות לעיסוקיה שלה. בשעות הבוקר, כשאלן ישן, מתפנות שלומית ורות לזמן איכות הכולל בדרך כלל הרבה יצירה. כשאלן מתעורר הם יוצאים יחד לטיול או לחברים. 12:30 ארוחת צהריים משותפת. שלומית תמיד ישנה צהריים ויותם לעולם לא, זה הזמן שלו למי שיתעורר ראשון.

פינה אהובה בבית: יותם - "החדר של רות, הוא הכי מושקע בבית". שלומית - "המרפסת. אני יוצאת מהבית אל הצל - לאוויר הפתוח ולנוף ומתמלאת".

אמונה: יותם - "אלוהים? אין לי מסגרת כזו".

שלומית - "אני אישה מאד מאמינה, לא דווקא אלוהים, אבל יש לי אמונה".
בילויים: "טיולים, לשתות קפה על הים באילת, לאחרונה גילינו את החוף של מוש (בן ארי) שהפך לאהוב עלינו".

אג'נדה חינוכית: "הילדים נמצאים בבית יחד עם שלומית ויותם".

זוגיות: יותם - "אחת המשימות שאסור להזניח לרגע".

שלומית - "מאד קל לשקוע במטלות היום יום והילדים ובמה שלא הספקנו, וצריך לרגע לעצור".

חלומות: יותם מהרהר: "יש לי חלומות?" ושלומית מיד משיבה לו: "יש לך מלא חלומות, אתה מדבר עליהם כל בוקר".

יותם נזכר: "לפתח את תחום רכיבת האופניים - גם לעצמי וגם להביא קבוצות רוכבים ומסלולים מקצועיים, ולפתוח גסט האוס לרוכבים". שלומית - "לפתוח את הסטודיו שלי ולחזור ליצירה".

מדינת ישראל? יותם - "מולדת". שלומית - "בית לא עוזבים".

הערבה? יותם - "מרחבים, הייתי ילד ערבה מאז ומתמיד, אז שרוף ולהוט, מלא תמימות נוסטלגית, חשבתי שהכי פשוט זה לחיות כאן, היום הבנתי שהחיים בערבה כרוכים גם בקשיים".

שלומית - "בדיקה. היכרות עם מקום חדש. אני מרגישה שהכול מאד עוצמתי וקיצוני פה. כשחם - הכי חם, כשקר - הכי קר, סופה - הכי סופה..."

סביב שולחן בפינת האוכל - שעליו מוגשים קפה ועוגה, חגיגת יום הולדת לסבתא פלורה. בכניסה לבית עומד ארון ובו מונחות נעלי עץ הולנדיות בכל המידות, לקטנים ולגדולים, שהגיעו היישר מהולנד עם סבתא פלורה. פלורה הגיעה לארץ עוד בימים שבהם היו מתנדבים אירופיים ופגשה את סבא רוני שהשאיר אותה בישראל. בתוך הבית, מתגלה לו עולם שלם של עבודות יד ויצירה - כלי קרמיקה, רהיטים מחודשים, בדים ומשחקים - כולם מעשי ידיהם של שלומית ויותם. שלומית ויותם הכירו לפני שש שנים במושב עופר. אח של שלומית הציע את השידוך, והם נפגשו לבליינד-דייט. "אתה חמוד, אבל אני לערבה לא מתקרבת!" אמרה לו שלומית אחרי מספר פגישות, ומאז - הכול היסטוריה. את החתונה שלהם הפיקו בעצמם והיא התקיימה בגינת הקרוואן שבו גרה שלומית בעופר. החתונה, הופקה באותה גישה שבה גם בנו את ביתם. "רצינו שכל מה שיהיה בה, ישמש אותנו אחרי זה", הם מספרים לי ומצביעים על וילונות המטבח שהיו החופה שלהם. לקראת האירוע שתלו דשא גדול למרגלות הכרמל, מהבית ועד ללול ששימש את שלומית לסטודיו. לימים, כשהגיעו לערבה הוסב הלול לקרון עץ ישן שעומד בחצר ומחכה לשלומית תחזור ליצור. ב-2011 הגיעו לערבה, התגוררו שנתיים בצוקים, וכשקיבלו את שטחי המשק החקלאי שלהם בשנת 2013 עברו לצופר.

יותר מכל הם אוהבים לישון בחוץ. בבית תמיד יש תיק מוכן עם שמיכות, מצעים, מזרונים וסטים לאוכל. ואז, הם בוחרים בין לילה בשטח ללילה ב"מיטת הכוכבים". במרפסת הבית ניצב סולם המוביל למיטה שנמצאת על הגג. שם הם אוהבים לישון כולם יחד. שלומית מספרת ששינה תחת כיפת השמיים - היה תמיד חלום שלה ויותם הגשים אותו עבורה.

הדיירים: שלומית (34), יותם (31), רות (3), אילן (9 חודשים).

הבית: שני קרוונים אמריקאיים מחוברים, 92 מ"ר, המראה הישן, הרעוע מעט מבחוץ, אינו מעיד על העולם שנגלה בפנים. בחוץ, מרפסת עץ גדולה מכוסה במחצלות עבור הילדים, לדברי שלומית זה פתרון מעולה לבעיית הלכלוך והחול. בפנים, שני חדרי שינה, משרד ושני חללים גדולים שמהווים סלון ומטבח. בסלון, אין טלוויזיה, יש בו מזרונים נמוכים על הרצפה. המטבח, כולו נבנה בהתאמה אישית באיקאה. הרהיטים, כמעט כולם רהיטים ישנים - משופצים ומחודשים, ועל הקירות והמדפים עבודות יד, כלי הקרמיקה של שלומית, רהיטים עשויים כיסוי בוץ, תמונות ובובות מצמר לא מעובד. הבית מלא ביצירה אישית ויש בו תחושה של אסתטיקה, צבעים לבנים, בהירים ונקיים,

"והחדר הרגיש קצת קטן אז פתחנו את הדלת וכשנכנסו האוויר נכנסו אנשים אחרים..." (עברי לידר)

מועדון ארוחת הבוקר

שחר איתני

“החצילה”

צילום: שחר איתני

"ביסודם של כל הדברים הגדולים נמצאת אישה" - אלפונס דה למרטין

קוקטייל בליני

100 מ"ל קאווה
50 מ"ל מיץ אפרסקים (אפשר להחליף במיץ תפוזים / לימונדה / מיץ פירות אחר)

חלה לשבת

מרכיבים:

- 1 ק"ג קמח מנופה
- 2 כפות שמרים
- 6 כפות סוכר
- 1 כף מלח
- ½ כוס שמן
- 3 כוסות מים פושרים

אופן הכנה:

לערבב את כל המצרכים יחד עד לבצק נוח. לתת לבצק לתפוח במשך שעה. לסדר בתבנית בצורה הרצויה ולהתפיח עוד 20 דקות. לחמם תנור ל-180 מעלות. למרוח ביצה ושומשום, קינמון או מה שרוצים מעל, ולהכניס לאפייה.

לשרוג:

לרדד את הבצק בעזרת מערוך, להניח חבילת שוקולד פרה ומעט קוקוס. לחתוך את קצוות הבצק לחוטים ולעטוף בצורת צמה מעל השוקולד.

הארוחות במועדון "החצילה" יש חשיבות גדולה לאווירה ולמעטפת, מאוכל איכותי להגשה אסתטית, יש חשיבות לשולחן ערוך היטב, לשיחה פתוחה ולשיתוף מידע בכל נושא ובכל תחום - מהאישי למשפחתי ולאזורי, ומזוטות לנושאים הרי גורל. אין כאן ריכולים ומשתדלים שלא להתלונן (לפחות לא הרבה) על בן הזוג או על הילדים. זהו מפגש שנותן לכל אחת להיות לעצמה. ליהנות משיחה קולחת שאין לה זיקה לשיחות על מחירים שנפלו, מפגש שמאפשר שיחות על תרבות, על קידום עסקי, על יצירה או על עצה טובה.

בעולם הדימויים ובתפיסות הישנות מפגשי נשים מצטיירים בדרך כלל כתמונה ישנה ודהויה של נשים היושבות יחד סביב כוס קפה של דודה "יאכנע" אצל הפולניות או "מרהג'אלה" אצל המרוקאיות, בין ריכולים על השכנה, תלונות על בן הזוג, שבחים על הילדים והנכדים, צקצוקי לשון והחלפת מתכונים. העולם השתנה ובו השתנה מקצה לקצה מעמדן ותפקידן של הנשים, והתמונה הישנה מתמלאת בצבעים. אוסף של נשים, בעלות השכלה, עובדות, עצמאיות ובעלות עסקים בהתהוות, אימהות, נשים.

במועדון "החצילה" לא משנה איזה אוכל מוגש, תמיד יש חלה טרייה וחמה שיצאה מהתנור באותו בוקר וממלאת את הבית בריח של שבת וגם משהו נחמד לשתות ליד.

"בנים חוזרים", זהו אולי אחד הביטויים הנפוצים ב"שפת הערבה". בצופר, הביטוי הזה מקבל משמעות שונה מעט. 16 מתוך 30 החוזרים הם נשים שנולדו וגדלו במושב וחזרו אליו עם בני זוגן. אצלנו הבנות, המשימה היא משולשת - למצוא בן זוג, בעל רצון ויכולת להיות חקלאי; לשכנע אותו לעבור לערבה; ולחיות בה. משימה בלתי אפשרית? מסתבר שלא.

רוב הנשים חזרו למושב אחרי מספר שנים ב"גלות", בעיקר מתל אביב, שם בימי שישי בבוקר-יש התנהלות אחרת. רחובות צפופים, בתי קפה עמוסים, אמהות ואבות דוחפים עגלות וממתינים בתור לשולחן שיתפנה. הגעגוע לאותם בקרים של יום שישי הביא למפגשים גם כאן אלא שהתמונה כאן שונה. המושב והערבה המתפתחת מציעים חוויה שונה מזו שבדיזנגוף, ביפו או בנמל תל אביב...

בצופר פועל כבר ארבעה חודשים מועדון "החצילה". זו התשובה הנשית למועדון "החציל" הגברי במושב. ביום שישי אחת לשבועיים מתכנסת חבורה של נשים צעירות, ממושבי הערבה, באחד הבתים בצופר. בכל פעם מישהי אחרת מארחת. האחריות מתחלקת בין המשתתפות, יש אחראית על בצקים, אחראית על גבינות ופינוקים, אחראית על ירוקים ואחראית שתייה ואלכוהול איכותי (יין או קאווה).

כל סועד וגם כל שף יודע שארוחה מושלמת היא לאו דווקא רק תוצאה של אוכל טוב, אלא גם שילוב של מה שמסביב. מתוך כך במפגשי

מדבר, יציאת מצרים, שירה עברית - ומה שביניהם / אורנה טל

"הָאָדָם אֵינוֹ אֶלָּא קֶרֶקֶע אַרְץ קְטָנָה,
הָאָדָם אֵינוֹ אֶלָּא תְּבִנִית נוֹף - מוֹלְדָתוֹ,
רַק מָה שֶׁסְּפָגָה אֲזָנוֹ עוֹדָה רַעֲנָנָה,
רַק מָה שֶׁסְּפָגָה עֵינָיו טָרָם שְׂבָעָה לְרֵאוֹת..." (טשרניחובסקי).

ישנם לעיתים בחייו של אדם רגעי קסם שבהם הוא רואה את דמותו או את השתקפותו דרך מילותיהם של אחרים.

ישנם רגעים בחייו של אדם - שמילותיו שלו אינן מדייקות את עצמו, ועל כן הוא נשען לרגעים על מילים שמשוררים היטיבו לומר במקומו. כך קרה לי לפני שנים רבות במפגשי עם שירו של טשרניחובסקי.

כך קורה לי לעיתים גם היום, כשעיניי נפגשות במילותיו של טשרניחובסקי. טשרניחובסקי כתב שיר זה כשהשקיף מחלונו על נופים רחוקים. היו אלו נופי ילדותו באירופה. אך משפטיו הפכו כבר מזמן ל"מטבעות לשון" כל כך נוכחות בחברה הישראלית ובנופיה. המשורר לא כתב על ארץ המדבר שלנו, אך אני בשוטטי במדבר נשאתי את מילותיו בתרמילי, וידעתי כי אני אינני אלא תבנית נוף המולדת הזו.

אני אינני אלא קרקע ארץ קטנה משועת חיים. החורף בארץ המדבר שלנו מאפשר לנו שיטוט אין-סופי בתוך יופיו של הטבע. לעיתים נדמה לי שפסיעותינו במדבר משולות לפסיעותיהם של אדם וחווה בגן עדן, ואני ספק מדמינת ספק מבקשת לשמוע את קולו של אלוהים מבעד לחריצי ההרים.

לשמוע את קולו של אלוהים מנחה את צעדיי ומוודד את מעשיי בארצי. החורף בארץ המדבר שלנו מאפשר לנו להתהלך בו, לשמוע את דממת שתיקותיו, את זעקות שתיקותיו או לעיתים את נעימתו.

החורף שלנו בארץ המדבר מאפשר לנו לגמוע את שיטפונותיו, לטבול את גופינו הירא מבושה, ולהביט כיצד נחרטים על גופינו- גופו סימנים של זמן שחולף.

ואני, כמו המשורר אינני שבעה מלאות.

וכמו המשורר מתרפקת בתחנונים על הבית הזה, על המולדת שלנו שמתעתעת ומשתעשעת בקיומנו ולעיתים מותירה אותנו שרועים למרגלותיה.

וכמו המשורר משועת להתעורר כאן מדי בוקר ולהביט שוב ושוב מחלוני אל המרחבים הגדולים האלו. אותם המרחבים שבהם לעיתים רגליי קלות הן בפסיעתן, ולעיתים הן כבדות וזוקות. "רק מה שספגה אזנו עודה רעננה", חרט המשורר בשירו-

ואני שומעת באזני רק את קולותיו של המדבר. שומעת את געשתן של סופות החול שמותירות בלכתן אבק וזער, מקשיבה ל"מחול עצי השיטים" בניגון מלכותם, ובלילות חשוכים שומעת על תריס חלוני את פסיעותיו של הירח - מתדפק ומפזר חלומות על משכבם של אנשי המדבר. וכשמרחיקה אני וכשפוסעות רגליי במרחבים רחוקים וזרים שאינם נטועים בארץ המדבר- מרבדים ירוקים לעיתים דוקרים את כפות רגליי, פריחות בצבעים בוהקים שאינם מוכרים לי- מסנוורים את עיניי וימים גועשים וקוצפים מרעידים את שפתיי.

ומבקשת אני לשוב- אל שדותיי,

אל תבנית נוף מולדתי,

כי כזו אנוכי,

אינני אלא קרקע אחת קטנה-

לעיתים חרוכה, לעיתים ספוגה, לעיתים מוריקה,

קרקע - של ארץ המדבר.

שולחן ערוך

ע"פ התורה ארבעים שנה שוטטו בני ישראל בארץ המדבר - עד שהיו ראויים ונכונים להיכנס אל תוך הארץ המובטחת, ואנחנו, שלא כמו בני ישראל - עלינו מוטלת האחריות מדי יום להיות ראויים להתגורר במקום המופלא והקדוש הזה - ששמו הוא ה"בית שלנו".

חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים". עלינו ללמד את ילדינו את חשיבותה של יציאת מצרים אך אולי גם להסיק מכך שסיפור היסטורי זה אין הוא מייצג אירוע חד פעמי, אלא אירוע המשקף תהליך מתמשך של אדם במסגרת עמו, של אדם במסגרת קהילתו ושל אדם בתוך עולמו הצר.

בימים הקרובים נאסף כולנו, איש איש סביב בניו ובנותיו כדי לקיים את מצוות - "והגדת לבנך". שוב כמדי שנה נאחז ב"הגדה של פסח" ונספר לילדינו הקטנים את סיפור בני ישראל שיצאו מארץ מצרים, והתהלכו ארבעים שנה במדבר עד הגיעם לארץ כנען. כפי שכתוב במקורותינו - "בכל דור ודור

כָּל אָדָם צָרִיךְ שְׁתַּהַיֶּה לוֹ
אֵיזוֹ מִצְרַיִם.
וּירוֹשָׁלַיִם,
וּמִסְעֵ אֶרֶץ אֲחָד,
לְזָכֵר אוֹתוֹ לְעַד
בְּכַפּוֹת הַרְגָלַיִם.

(מתוך - "כל אחד צריך מצרים" אמנון ריבק).

כָּל אָדָם צָרִיךְ שְׁתַּהַיֶּה לוֹ אֵיזוֹ מִצְרַיִם,
לְגָאוֹל עֲצָמוֹ מִמְּנָה מִבֵּית עֲבָדִים,
לְצֵאת בַּחֲצֵי הַלַּיִל אֶל מִדְבַר הַפְּחָדִים,
לְצַעֵד הַיָּשָׁר אֶל תּוֹךְ הַמַּיִם,
לְרְאוֹתָם נִפְתָּחִים מִפְּנֵי לְצַדִּדִים.
כָּל אָדָם צָרִיךְ כְּתֹרֶה,
לְשֹׂאת עָלֶיהָ אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף,
כָּל אָדָם צָרִיךְ לְהִזְדַּקֵּף.

פסח - חג של משפחה, חג של אירוח ואוירה. הצעות המשלבות את הכלים, הצבעים ואוירת החג, כולם על טהרת הערבה, האמנים והעסקים המקומיים.

שולחן ערוך

כוסות קרמיקה - הסטודיו של נחמה חרך, צוקים מעמדי נרות - פפריקה, חנות כל בית, פארן טפט שחור לציור - roi ציוד משרדי, עין יהב

שולחן ילדים

כלי אוכל לילדים - bebe חנות לילדים ותינוקות של נגה לבני, צופר פרחים - משתלת צמחים של משפחת אלדר, צופר

צילום: שחר איתני

שולחן ילדים

צילום: שחר איתני

27/3

יריד מכירות לקראת פסח
במסגרת אירועי פסטיבל המחול
ספיר

יום ו' | 08:30 עד 13:30

25-27/3

פסטיבל המחול "לקראת אביב"
מחול ססגוני ומגוון
לכל המשפחה - ספיר

ימים ד' - ו' | בתשלום

ארועים בערבה

מרץ - מאי 2015

23/4

יום העצמאות 67
חגיגות יום העצמאות
טקס חגיגי
ולהקת הברירה הטבעית בהופעה

יום ה' | 18:00 | ללא תשלום

14/4

מפגש עם ד"ר גיא בכור
ישראל במזרח תיכון סוער:
סיכונים וסיכויים

יום ג' | 20:30 | 20 ש

28/3

"די גאסן טריו" בהופעה
מלודיות מקוריות ומוכרות מעולם
הכליזמר הבלקן - אולם רוזנטל

מוצ"ש | 20:00 | 20 ש

23/5

הצגה מספר 5 בסדרת המנויים
"פפפפפ"
תיאטרון אינקובטור

מוצ"ש | 20:30 | 100 ש

12/5

יום המדע
הפנינג "צמחים בשירות האדם"
מו"פ תחנת יאיר לכל המשפחה

יום ג' | 17:00 | ללא תשלום

30/4

הצגת ילדים
"הדייג ודג הזהב"
אולם רוזנטל

יום ה' | 18:00 | 25 ש